

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Druhý dodatek Ústavy Spojených států amerických a
vývoj práva na držení zbraně v USA od roku 1791 do
současnosti.

Bc. Pavel Homolka

Plzeň

2018

Děkuji JUDr. et PhDr. Stanislavu Balíkovi, Ph.D. za pomoc a rady při vytváření této diplomové práce

Prohlašuji, že jsem práci vypracoval samostatně za použití uvedených pramenů a literatury.

Úvod	1
1. Bill of Rights a historické souvislosti jejího přijetí	2
1.1. První dodatek – svoboda vyznání	4
1.2. Druhý dodatek – právo na držení a nošení zbraně	5
1.3. Třetí dodatek – „ochrana“ domu před vojáky	6
1.4. Čtvrtý dodatek – ochrana soukromí	7
1.5. Pátý dodatek – právo na spravedlnost	7
1.6. Šestý dodatek – práva obviněných	8
1.7. Sedmý dodatek – právo na soud	9
1.8. Osmý dodatek – přiměřenost trestu	9
1.9. Devátý dodatek – ostatní práva	10
1.10. Desátý dodatek – rozdělení pravomocí	10
2. Druhý dodatek Ústavy Spojených států amerických	10
3. Vývoj práva na držení zbraně v legislativě a judikatuře a jeho ovlivnění vnějšími faktory	14
3.1. Calling Forth Act 1792 a Militia Act 1793	14
3.2. United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)	15
3.3. Presser v. Illinois, 116 U.S. 252 (1886)	17
3.4. Miller v. Texas, 153 U.S. 535 (1894)	19
3.5. Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275 (1897)	19
3.6. Militia Act 1903	20
3.7. National Firearms Act 1934	20
3.8. Federal Firearms Act 1938	22
3.9. United States v. Miller, 307 U.S. 174 (1939)	23
3.10. Gun Control Act 1968	24
3.11. Law Enforcement Officers Protection Act 1968	28
3.12. Firearms Owners' Protection Act 1968	28
3.13. Undetectable Firearms Act 1988	29
3.14. Crime Control Act 1990	29

3.15.	Gun-Free Schools Act 1993	31
3.16.	Brady Handgun Violence Prevention Act 1993	31
3.17.	Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994	34
3.18.	District of Columbia v. Heller, 554 U.S. 570 (2008)	36
3.19.	McDonald v. City of Chicago, 561 U.S. 3025 (2010)	39
3.20.	Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)	40
4.	Současný stav Práva na držení zbraně	40
4.1.	Regulace zbraní přijaté jednotlivými státy	41
4.2.	Mezinárodní postavení Spojených států amerických	44
5.	Aktuálnost práva držet zbraň v současnosti	45
5.1.	Spojené státy americké	45
5.2.	2018	50
5.3.	Evropa	51
	Závěr	53
	Seznam použité literatury:	55
	Knihy	55
	Články	57
	Legislativa	57
	Judikatura	58
	Online a další zdroje	58

Úvod

Právo na držení a nošení zbraně je v současnosti ve Spojených státech amerických velmi diskutovaným tématem, zejména v souvislosti s útokem, který se odehrál v únoru tohoto roku na floridské Marjory Stoneman Douglas High School. Útok si vyžádal sedmnáct obětí. V reakci na tuto událost probíhají po celých Spojených státech amerických protesty. Protestující požadují zavedení přísnějších legislativních omezení pro držení a nošení zbraní. Toto však není ojedinělý případ. Po každém z takových útoků následuje vlna protestů. Do této doby však protesty nebyly úspěšné a nedosáhly požadované změny legislativy. To je způsobeno zejména současným výkladem Druhého dodatku Ústavy spojených států amerických.

Pro pochopení významu Druhého dodatku Ústavy spojených států amerických je nutné zabývat se jeho vývojem, tím, co mu předcházelo, a jeho aktuálním stavem. Vývoj a postavení druhého dodatku zrcadlil, již od svého přijetí, vztah americké společnosti ke zbraním. Tento vztah byl budován již od kolonizace Ameriky a má původ v anglickém právu. Náhled na zbraně a jejich držení se vyvíjel společně se změnami ve společnosti. Zbraň byla po dlouhou dobu chápána jako prostředek k zajištění svobody a bezpečí. V současné společnosti se však stává spíše problémem a je často viděna jako prostředek pro páchání kriminální činnosti.

Tato práce popisuje původ, vývoj a aktuální stav práva na držení a nošení zbraně, které je garantováno druhým dodatkem. Nejedná se však o pouhý popis skutečností. Práce se snaží objasnit také události, které byly pro vývoj tohoto práva klíčové, ať se již jedná o společenské změny, důležité historické události nebo technologický pokrok.

Přečtením této diplomové práce čtenář nezíská odpověď na to, zda a jak by se měla legislativa týkající se zbraní, změnit. Získá ale přehled historického vývoje, legislativy a významných událostí. Po přečtení tak bude mít možnost k tomu, aby si sám vytvořil názor na danou problematiku a zaujal vlastní stanovisko.

1. Bill of Rights a historické souvislosti jejího přijetí

Idea listiny práv jako součásti Ústavy Spojených států amerických se poprvé objevila u Jamese Madisona. Ten byl významnou postavou v průběhu celého boje o nezávislost a významně se podílel na tvorbě textu Ústavy. Druhou významnou postavou pak byl George Mason, který reprezentoval Virginii. Jedním z jeho velkých úspěchů bylo prosazení Virginské deklarace práv. Byl také velkým odpůrcem textu Ústavy, který byl předložen na Filadelfském kongresu. Tento text neobsahoval listinu práv, to se následně stalo největším problémem pro jeho ratifikaci. Georg Mason již před začátkem kongresu navrhoval, aby byl text přepracován a předložen k ratifikaci se zapracovanou listinou práv.¹

Masonův návrh byl však delegáty jednohlasně odmítnut. Hlavním protiargumentem bylo již existující zajištění základních práv jednotlivými státy. Tato práva nebyla Ústavou dotčena. Delegáti byli také přesvědčeni, že centrální vláda bude plnit pouze malou roli přesně specifikovanou v Ústavě.² Na Filadelfském kongresu se tak listinu práv prosadit nepodařilo. Několik jeho účastníků však vyjádřilo vážný nesouhlas s navrhovanou ústavou.

Po Filadelfském kongresu se společnost rozdělila na dvě skupiny federalisty a anti-federalisty. Anti-federalisté začali krátce po Filadelfském kongresu vést kampaň proti návrhu ústavy. Tvrdili, že návrh odporuje deklaraci nezávislosti a bude mít za následek omezení svobod.³ Federalisté naopak tvrdili, že listina práv není potřeba.

Ústava byla ratifikována dostatečným počtem států. Prezident a kongres byli zvoleni a zdálo se, že Federalisté zvítězili.

Kongres v New Yorku v roce 1784 se stal nejdůležitější událostí z pohledu přijetí listiny práv. Kongres zasedal v budově Federal Hall na dolním Manhattanu. James Madison oznámil na zasedání 4. května přípravu dodatků, které v rámci zasedání představí. Podpora revize Ústavy zazněla také při inauguračním projevu

---

¹ LABUNSKI Richard. *James Madison and the Struggle for the Bill of Rights*. Oxford University Press, 2006. ISBN 9780199740994 str. 7-9

² WOOD Gordon S. *The Origins of the Bill of Rights*. American Antiquarian Society, 2002. str. 266

³ LABUNSKI Richard. *James Madison and the Struggle for the Bill of Rights*. Oxford University Press, 2006. ISBN 9780199740994 str. 22

George Washingtona. Ten sice přímo nepodpořil přijetí dodatků, ale na druhou stranu vyzval k důkladnému zvážení každého návrhu.⁴

8. června 1789 pak Madison představil svůj návrh devíti dodatků Ústavy.⁵ Ve své řeči popsal nejen důvody pro přijetí těchto dodatků, ale také popsal svůj osobní vývoj od odpůrce revize Ústavy až po jeho hlavního zastávce.⁶ V závěru řeči také vyzval, aby byly dodatky přijaty nebo odmítnuty s konečnou platností. To mělo pomoci dalšímu rozvoji, neboť se tak odstranila nejistota o podobě Ústavy.

Hlavní spor byl založen na potřebnosti či nepotřebnosti listiny práv. Federalisté, lidé převážně spojeni s tvorbou Ústavy, považovali listinu práv za zbytečnou. Práva měla být zajištěna v rámci států. Na federální úrovni je pak měla zajišťovat Ústava. Tento názor se opíral primárně o minimalistické pojetí vlády. Ústava měla být vykládána velmi restriktivně, čímž by bylo zabráněno možnosti zneužití moci. Anti-federalisté však poukazovali na situaci v Anglii. Bill of Rights 1689 zajišťovala svobody v téměř totalitním státě. I v rámci Spojených států amerických panovala obava, že se federální vláda pokusí občanské svobody postupně potlačovat, omezit samostatnost jednotlivých států a následně zavést totalitní režim. Tomu měla právě listina práv zabránit. Proti tomu federalisté oponovali právě Ústavou, která pravomoci jednotlivých úřadů vymezovala. Federalisté se také obávali značné prodlevy způsobené novými jednáními o podobě dodatků, nebo o novém znění Ústavy. Tím by došlo k prodloužení doby, kdy by federace neměla žádné vedení a nemohlo by dojít k postupné obnově země, neboť to mohlo být voleno až po přijetí Ústavy. Text ústavy byl však velmi sporný a diskutovaný, ani někteří odpůrci listiny práv nebyli spokojeni se zněním Ústavy a požadovali její změnu. To ve výsledku pomohlo anti-federalistům k prosazení dodatků.⁷

---

⁴ WASHINGTON'S INAUGURAL ADDRESS OF 1789. National Archives and Records Administration [online]. 1789 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: https://www.archives.gov/exhibits/american_originals/inaugtxt.html

⁵ WOOD Gordon S. *The Origins of the Bill of Right*. American Antiquarian Society, 2002. str. 266

⁶ James Madison Speech to Congress June 8, 1789. Revolutionary-war-and-beyond [online]. [cit. 2018-3-18]. Dostupné z: <http://www.revolutionary-war-and-beyond.com/james-madison-speech-june-8-1789.html>

⁷ LABUNSKI Richard. *James Madison and the Struggle for the Bill of Rights*. Oxford University Press, 2006. ISBN 9780199740994

Madisonův návrh byl značně přepracován jedenáctičlennou komisí.⁸ Celkově tak byl předložen návrh na sedmáct dodatků Ústavy schválených House of Representatives. Dvanáct z nich pak v pozměněné podobě schválil Senát a deset bylo, v různých kombinacích znění, ratifikováno státy jako listina práv.

Přijetí těchto dodatků znamenalo prakticky konec pro anti-federalistickou politiku. Ta doplatila na své jednosměrné zaměření. Ztratila tak jediný bod programu a nebyla schopna na svůj značný úspěch, kterým přijetí dodatků určitě bylo, včas zareagovat.

1.1. První dodatek – svoboda vyznání

Madisonův návrh spočíval na vložení klauzule do druhého článku Ústavy, který by zakázal omezování občanských práv na základě vyznání. Návrh byl spojen s dalšími svobodami, jako jsou svoboda slova, svoboda pokojného shromažďování, právo držet zbraň pro vojenské účely, zákaz vstupu vojáků do soukromých domů v době míru, svoboda tisku a další.⁹ Návrh byl rozdělen komisí do více dodatků. Svoboda vyznání byla uvedena ve třetím článku.¹⁰ Návrh byl přepracován do samostatných dodatků. House of Representatives schválil návrh ve verzi zahrnující pouze náboženské vyznání, a to ve třetím článku návrhu.

„Congress shall make no law establishing religion or prohibiting the free exercise thereof, nor shall the rights of Conscience be infringed.“¹¹

Ve čtvrtém článku pak ustanovil návrh na svobodu slova, tisku, shromažďování, konzultací pro obecné dobro a právo petiční.

---

⁸ LABUNSKI Richard. *James Madison and the Struggle for the Bill of Rights*. Oxford University Press, 2006. ISBN 9780199740994 str. 217

⁹ „Fourthly. That in article 2nd, section 9, between clauses 3 and 4, be inserted these clauses, to wit, The civil rights of none shall be abridged on account of religious belief or worship, nor shall any national religion be established, nor shall the full and equal rights of conscience be in any manner, or on any pretext infringed...“; James Madison Speech to Congress June 8, 1789. Revolutionary-war-and-beyond [online]. [cit. 2018-3-18]. Dostupné z: <http://www.revolutionary-war-and-beyond.com/james-madison-speech-june-8-1789.html>

¹⁰ GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

¹¹ GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>; Kongres nesmí ustanovit žádné vyznání, nebo zakázat svobodu vyznání, ani nesmí narušit právo na svědomí.

„The Freedom of Speech, and of the Press, and the right of the People peaceably to assemble, and consult for their common good, and to apply to the Government for a redress of grievances, shall not be infringed.“¹²

Tyto dva články byly před hlasováním v Senátu sloučeny do jednoho. Došlo také k významné změně v první části a drobné úpravě části druhé. Ve druhé části bylo jednoznačně specifikováno, že posledním zmíněným právem je právo petiční

„...and to petition to the government for a redress of grievances...“¹³

Část věnující se právu na svobodu vyznání byla značně rozpracována. Nový návrh umožnil širší výklad a byl více kazuistický. Specificky vyjmenovával zákazy uložené Kongresu. Jednalo se o zákaz úpravy víry, způsobů uctívání a bohoslužeb, dále pak znemožňoval přijmout zákon omezující svobodu vyznávání.

„...Congress shall make no law establishing articles of faith, or a mode of worship, or prohibiting the free exercise of religion...“¹⁴

Státy ratifikovaly tento návrh ve formě schválené Senátem jako první dodatek Ústavy.

1.2. Druhý dodatek – právo na držení a nošení zbraně

Návrh předložený Madisonem je jednoznačně lepším a jasnějším, než verze přijatá a ratifikovaná státy. Ani Madisonova verze však není tak jasná jako návrh schválený House of Representatives. Madisonova verze oproti verzi přijaté navíc obsahuje ustanovení o dobře vyzbrojené milici.¹⁵ Tím vyjasňuje účel, kterého mělo být dosaženo přijetím práva držet a nosit zbraň. K tomu také přispívá třetí část týkající se možnosti odmítnout osobní službu z náboženských důvodů. Ze způsobu

---

¹² Svoboda slova a tisku, právo lidí na shromažďování a konzultace pro obecné dobro a svoboda dovolávat se u Vlády nápravy křivd, nesmí být narušeno.; GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

¹³ GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

¹⁴ GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

¹⁵ JOYCE LEE MALCOLM. To keep and bear arms: the origins of an Anglo-American right. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1996. ISBN 0674893077. str. 135-145

postavení třetí části vůči druhé je jasné, že druhý dodatek je nutné chápat jako celek, a ne jako jednotlivé, samostatně uplatnitelné, části.¹⁶

House of Representatives navrhl podstatně změněný text. Jeho přijetí by zabránilo sporům o to, zda se jedná o právo obecné, nebo individuální. V první části tohoto návrhu přibyla část určující složení milice „...composed of the body of the People...“¹⁷. Dále je pak text rozšířen o možnost nebýt součástí milic, pokud by to odporovalo vnitřnímu přesvědčení dané osoby.

„...but no one religiously scrupulous of bearing arms, shall be compelled to render military service in person.“¹⁸

Tato část dává najevo účel dodatku. Přestože to lze z textu dovozovat pouze nepřímou, je svoboda nosit a držet zbraň vázána na službu v armádě, pokud je taková služba potřeba.

1.3. Třetí dodatek – „ochrana“ domu před vojáky

Texty třetího dodatku jsou ve všech návrzích prakticky shodné. Liší se pouze minimálně, a to pouze ve způsobu, jakým byl návrh napsán, nikoliv v jeho obsahu.

„No Soldier shall, in time of peace be quartered in any house, without the consent of the Owner, nor in time of war, but in a manner to be prescribed by law.“¹⁹

Z textu je jasné, že obydlí jsou absolutně chráněna proti vojákům pouze v době míru. V době války lze tuto svobodu omezit zákonem. Je tak téměř jisté, že pokud by v době války došlo k potřebě využít soukromý dům pro armádní účely, bude se tak dít bez svolení majitele a bez adekvátní náhrady.

---

¹⁶ „The right of the people to keep and bear arms shall not be infringed; a well armed, and well regulated militia being the best security of a free country: but no person religiously scrupulous of bearing arms, shall be compelled to render military service in person.“; James Madison Speech to Congress June 8, 1789. Revolutionary-war-and-beyond [online]. [cit. 2018-3-18]. Dostupné z: <http://www.revolutionary-war-and-beyond.com/james-madison-speech-june-8-1789.html>

¹⁷ GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

¹⁸ Nikdo s náboženským přesvědčením, odporujícím službě v armádě, nesmí být nucen v armádě sloužit.

¹⁹ Třetí dodatek Ústavy Spojených států amerických; Žádný voják se nesmí ubytovat v domě, v době míru, bez souhlasu majitele. V době války musí voják postupovat způsobem, který předepisuje zákon.

1.4. Čtvrtý dodatek – ochrana soukromí

Čtvrtý dodatek je jedním z nejvýznamnějších dodatků z pohledu současné doby. Zajišťuje nedotknutelnost osoby, obydlí, dopisů a osobních věcí.²⁰

„The right of the people to be secure in their persons, houses, papers, and effects, against unreasonable searches and seizures, shall not be violated, and no Warrants shall issue, but upon probable cause, supported by Oath or affirmation, and particularly describing the place to be searched, and the persons or things to be seized.“²¹

Nedotknutelnost však byla omezena. Bylo velice těžké toto omezení uplatnit. Pro možnost právo porušit stačila pouze přísaha nebo tvrzení, že byly naplněny podmínky pro prohledání dané osoby, místa, dopisu nebo věci. K tomu musel být ještě přiložen popis dané osoby nebo věci po kterých bylo pátráno.

Toto právo bylo postupně omezováno, a to zvláště ve dvacátém století s příchodem války a poté nástupem terorismu. Ve dvacátém prvním století pak bylo bezpečnostními složkami docíleno téměř úplného odstranění tohoto práva, neboť za splnění zákonných podmínek, které jsou velmi benevolentní, je možné zajistit a prohledat jakoukoli osobu, věc, místo nebo listinu.²²

1.5. Pátý dodatek – právo na spravedlnost

James Madison navrhl jednoduchou a jasnou formulaci pátého dodatku. Ta byla založena na generální klauzuli, ze které se nepřipouštěly výjimky, a musela být užitá ve všech trestních řízeních.

„No person shall be subject, except in cases of impeachment, to more than one punishment, or one trial for the same office; nor shall be compelled to be a witness against himself; nor be deprived of life, liberty, or property without due process of law; nor be obliged to relinquish his property, where it may be necessary for public use, without a just compensation.“²³

---

²⁰ Čtvrtý dodatek Ústavy Spojených států amerických

²¹ Čtvrtý dodatek Ústavy Spojených států amerických

²² LOWE, David. Terrorism: Law and Policy: Law and Policy. Routledge, 2018. ISBN 9781317219033. str. 122-157

²³ James Madison Speech to Congress June 8, 1789. Revolutionary-war-and-beyond [online]. [cit. 2018-3-18]. Dostupné z: <http://www.revolutionary-war-and-beyond.com/james-madison-speech-june-8-1789.html>; Žádná osoba nesmí být, mimo případ impeachmentu, více než jednomu trestu, nebo jednomu soudu pro stejné obvinění. Nikdo nesmí být nucen svědčit proti sobě, nebo být zbaven života, svobody nebo majetku bez soudu, ani být zbaven nemovitosti pro veřejný zájem, bez náhrady.

Návrh zajišťuje několik nesouvisajících práv a svobod. První část určuje základní procesní pravidlo trestního stíhání ve Spojených státech amerických. To je dále rozšířeno na pravidlem umožňujícím odmítnout podat výpověď.

Dalším právem, které mělo být zajištěno tímto návrhem, je právo na soud. Toto právo zajišťuje, že nikdo nebude potrestán bez řádného vynesení rozsudku.²⁴

Senátní verze dodatku byla velmi upravena. Bylo zavedeno několik výjimek, které umožnily vojenské procesy. Ty byly povoleny pro trestné činy spáchané na území pozemního vojska nebo námořní základny a dále pak pro trestné činy v armádě. Pouze však v době války. Vojáci (a potenciálně další osoby) tak byli zbaveni práv, které civilizovaná společnost považuje za práva základní a nedotknutelná.

Senát dále vložil do textu dodatku vysvětlení, co je oním spravedlivým rozsudkem. Je jím myšleno rozhodnutí vydané velkou porotou. Jedině takové odsouzení umožní uložení a vymáhání trestu.²⁵

1.6. Šestý dodatek – práva obviněných

Tento dodatek upravuje práva obviněných. Původně byl návrh rozdělen do dvou částí. První část tvořil seznam práv, druhou seznam procesních podmínek. Druhá část byla ovšem Senátem spojena s návrhem pátého dodatku. Pro šestý dodatek tak zbyl pouze seznam práv obviněných.

Obviněným bylo zaručeno právo na rychlý a veřejný proces s nezávislou porotou, tvořenou lidmi Státu a okresu, kde byl projednáván čin spáchaný. Příslušná oblast také musela být předem informována o právu vztahujícím se k dané věci. Dále pak musela být informována o bodech důvodů obžaloby. Obžalovaný byl oprávněn konfrontovat všechny svědky vypovídající v jeho neprospěch a opatřit si svědky vypovídající v jeho prospěch. V neposlední řadě pak bylo obžalovanému zaručeno právo na právního zástupce.²⁶

---

²⁴ SMITH, Ritch. *Fifth Amendment: The Right to Fairness*. ABDO Publishing Company, 2010. ISBN 9781617842566. str. 8

²⁵ Pátý dodatek Ústavy Spojených států amerických

²⁶ Šestý dodatek Ústavy Spojených států amerických „In all criminal prosecutions, the accused shall enjoy the right to a speedy and public trial, by an impartial jury of the State and district wherein the crime shall have been committed, which district shall have been previously ascertained by law, and to be informed of the nature and cause of the accusation; to be confronted with the witnesses against him; to have compulsory process for obtaining witnesses in his favor, and to have the assistance of counsel for his defense.“

1.7. Sedmý dodatek – právo na soud

Sedmý dodatek nebyl v průběhu schvalovacího procesu nijak změněn. Zaručoval právo na to, že spor, který přesahuje dvacet dolarů, bude vždy rozhodovat porota. Takové rozhodnutí je v meritu věci nepřezkoumatelné jinak než podle pravidel *common law*.²⁷

Tento dodatek byl v průběhu dvacátého prvního století významně změněn. Stejně jako u druhého dodatku byl text rozdělen na dvě části, kdy jedna byla označena za důležitou a druhá za zanedbatelnou.²⁸ Výsledkem byla zásadní změna práv zaručených tímto dodatkem, neboť pojem *common law* byl v tomto dodatku rozhodnutím Nejvyššího soudu označen za nepodstatný.

Tento dodatek nebyl navržen Jamesem Madisonem a byl přidán až v úpravě předložené House of Representatives. Z ní byla později vypuštěna podmínka pro spory u Nejvyššího soudu, které musely přesáhnout hodnotu deset tisíc dolarů.²⁹

1.8. Osmý dodatek – přiměřenost trestu

„Excessive bail shall not be required, nor excessive fines imposed, nor cruel and unusual punishments inflicted.“³⁰

Osmý dodatek byl stejně jako sedmý navržen až ve verzi předložené House of Representatives. Aby mohl být dodatek uplatněn proti trestu, je nutné, aby se jednalo o významný zásah do práv, který je disproporční ke spáchanému skutku, nebo aby byl takový zásah značně neobvyklý.³¹

---

²⁷ Sedmý dodatek Ústavy Spojených států amerických – „In Suits at common law, where the value in controversy shall exceed twenty dollars, the right of trial by jury shall be preserved, and no fact tried by a jury, shall be otherwise re-examined in any Court of the United States, than according to the rules of the common law.“

²⁸ *Chauffeurs, Teamsters, and Helpers Local No. 391 v. Terry*, 494 U.S. 558 (1990)

²⁹ GORDON, Lloid. *The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States*. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

³⁰ Osmý dodatek Ústavy Spojených států amerických – Přílišná kauce nesmí být vyžadována, ani přílišné pokuty nesmí být vymáhány, ani kruté nebo neobvyklé tresty nesmí být vykonávány.

³¹ GREENBERG, Karen J. a Joshua L. DRATEL. *The torture papers: the road to Abu Ghraib*. New York: Cambridge University Press, 2005. ISBN 9780521853248. str. 317

1.9. Devátý dodatek – ostatní práva

Devátý dodatek je krátkým, avšak významným konstatováním. Říká, že práva uvedená v Ústavě by neměla zakládat domněnku o neuplatnitelnosti práv, která v Ústavě uvedena nejsou.³²

1.10. Desátý dodatek – rozdělení pravomocí

Desátý dodatek upravuje poměr pravomocí mezi federací a státy. Každá strana má své vyhrazené pravomoci. Pravomoci, které nejsou vyhrazené, náleží státům, pokud jim nejsou výslovně odepřeny.³³ Toto rozdělení brání v pozitivních kompetenčních sporech mezi státy a federací. Ke sporům však může dojít v nejednoznačných případech. V těch však půjde o výklad textu ne o přidělení pravomocí.

2. Druhý dodatek Ústavy Spojených států amerických

Právo na držení zbraně přišlo do Ameriky společně s britskými kolonizátory. Anglie neměla profesionální armádu ani policii, a to až do 17., respektive 19. století. Angličané tak byli nuceni nejen sloužit v armádě, jestliže po nich taková služba byla vyžadována, ale museli také bránit sebe a svůj majetek. V rámci vesnic a malých společenství vznikaly skupiny zaměřené na prevenci a potírání kriminality v určité oblasti. Lidé si tak vzájemně zajišťovali bezpečnost.³⁴

Už v sedmnáctém století se anglický parlament pokusil prosadit zákaz střelných zbraní, zejména z důvodu jejich narůstajícího užívání pro kriminální činnost. Zákon ovšem nebyl schválen, a to zejména proto, že střelné zbraně byly potřeba pro ochranu měst vykonávanou místními občany. K této ochraně měst byli lidé nuceni zavedením osobní odpovědnosti za škodu, která by byla selháním ochrany zapříčiněna.³⁵

---

³² Devátý dodatek Ústavy Spojených států amerických „The enumeration in the Constitution, of certain rights, shall not be construed to deny or disparage others retained by the people.“

³³ Desátý dodatek Ústavy Spojených států amerických

³⁴ JOYCE LEE MALCOLM. To keep and bear arms: the origins of an Anglo-American right. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1996. ISBN 0674893077. str. 2,3

³⁵ JOYCE LEE MALCOLM. To keep and bear arms: the origins of an Anglo-American right. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1996. ISBN 0674893077. str. 3

Právě k důvodům této ochrany byla na přelomu šestnáctého a sedmnáctého století domobrana. Ta však nebyla určena k vojenskému nasazení, jak tomu bylo později ve Spojených státech amerických, ale fungovala pro účely ochrany měst. Případné vojenské nasazení bylo vázáno na obranu při napadení. V této souvislosti byli lidé příslušní pro službu v milici povinni vlastnit a držet zbraň.³⁶

Anglický král se však pokusil prosadit královský monopol na výrobu střelného prachu. To bylo tvrdě odmítnuto parlamentem jako pokus o odzbrojení obyvatel Anglie a návrat k totalitnímu režimu, neboť se královské armádě nebude moci nikdo postavit.³⁷

Omezení držení zbraní přišlo v rámci zákazu lovu. Zbraně byly vnímány jako prostředek pro lov a pokud byly použity pro lov nelegální, bylo možné je zabavit. Bylo však nutné prokázat, že konkrétní zbraň byla k nelegálnímu lovu užita, například pokud se zbraň našla společně se sítěmi, pastmi či loveckými psy. Samotné držení zbraně však omezeno nebylo. Na zbraň bez souvislosti s lovem bylo nahlíženo jako na prostředek sebeobrany.³⁸

V průběhu kolonizace Ameriky bylo obecně přijímáno, že kolonisté potřebují zbraně pro svoji ochranu a pro lov. Proto bylo právo držet zbraň v koloniích zaručeno od počátku kolonizace. V jedné z prvních kolonií – Virginii – bylo právo držet zbraň zaručeno již od roku 1606, i přesto, že v Anglii bylo toto právo uvedeno až 1689. V roce 1620 bylo toto právo rozšířeno i do dalších kolonií na území Ameriky.³⁹

V průběhu války o nezávislost začala platit první omezení pro užívání zbraní. Některá byla velmi obecná, například zakazovala nebezpečné chování se zbraní. Jiná byla velmi konkrétní a důležitá. Omezeními byl například zákaz střilet

---

³⁶ MCCORMACK, Matthew. *Embodying the militia in Georgian England*: Matthew McCormack. New York: Oxford University Press, 2015. ISBN 9780198703648. str. 2

³⁷ JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. *Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy*. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441. str. 116

³⁸ JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. *Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy*. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441. str. 134

³⁹ JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. *Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy*. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441. str. 173

do vzduchu na oslavách, neboť výstřel do vzduchu byl používán jako varování před nájazdem indiánů nebo před příchodem anglické armády.⁴⁰

Pro úspěch revoluce bylo ozbrojení obyvatel, zvláště těch podporujících odtržení od Anglie, velmi důležité. Na straně budoucích Spojených států amerických bojovali dobrovolníci. Neměli žádný vojenský výcvik ani nedostávali zbraně a munici. Většina z těchto dobrovolníků bojovala se zbraní, kterou si přinesli, nebo se zbraní, kterou ukořistili anglické armádě. Poté co byli Angličané poraženi, bylo nezbytné, aby lidé zůstali ozbrojeni, neboť hrozila válka s několika dalšími zeměmi. Milice vytvořené během války o nezávislost tak tvořili základní prvek obrany. Lidé v těchto milicích museli vlastnit zbraň, aby mohli v případě potřeby rychle reagovat na napadení.⁴¹

Několik států zaručovalo právo držet a nosit zbraň pro sebeobranu jako individuální právo jedince. Jiné státy však držení zbraně umožňovaly pouze pro vojenské účely, avšak vzhledem k nutnosti silných milic vlastnil zbraň téměř každý.⁴² Vojenský účel držení zbraně byl signifikantní zejména v Pensylvánii. V roce 1776 tam byl zaveden zákon, který umožňoval konfiskovat zbraně osobám odmítajícím službu v milicích. Nebylo důležité, z jakých důvodů byla služba odmítnuta, zda z náboženských důvodů, nebo prostě kvůli neochotě sloužit v milici. Zkonfiskované zbraně byly předány k opravě a poté přiděleny osobám, které byly ochotny v milicích sloužit. Tento zákon byl reakcí na špatně vyzbrojené milice. Zároveň ale také ukazuje jeden z původních důvodů pro vznik Druhého dodatku a jeho pozdější výklad.⁴³ Connecticut požadoval, aby měl zbraň každý muž starší šestnácti let, mimo duchovních a misionářů. Muži měli mít ve svých domech nejen zbraň ale také předepsané množství střelného prachu a kulek. Tento zákon sice směřoval k zajištění zbraně pro každého individuálně, cílem však bylo připravit obyvatele na případný útok, proti kterému se díky tomuto zákonu mohli bránit.⁴⁴

---

⁴⁰ JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441. str. 187

⁴¹ COTTROL, Robert J. Gun control and the Constitution: sources and explorations on the Second Amendment. New York: Garland Pub., 1994. ISBN 9780815316664. str. 262,262

⁴² COTTROL, Robert J. Gun control and the Constitution: sources and explorations on the Second Amendment. New York: Garland Pub., 1994. ISBN 9780815316664. str. 282

⁴³ SPITZER, Robert J. Gun control: a documentary and reference guide. Westport, Conn.: Greenwood Press, 2009. ISBN 9780313345661. str. 54,55

⁴⁴ JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441. str. 178

Výsledkem tohoto vývoje byl návrh Druhého dodatku Ústavy Spojených států amerických, kdy navrhovatelé považovali za samozřejmé zakotvit mezi základními právy také právo držet zbraň. Toto právo nebylo chápáno jako něco nového, ale bylo pouze vyvrcholením událostí, které provázely Ameriku již od dob kolonizace. Obyvatelé nově vznikajícího státu považovali za nutné ustanovit jakousi záchrannou brzdu proti situaci, kdy by federální vláda chtěla omezovat moc států a nastolovat diktátorský režim.

„A well regulated militia being necessary to the security of a free state, the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed.“⁴⁵

Dobře regulovaná milice je nezbytná pro bezpečnost svobodného státu, právo lidí držet a nosit zbraně nesmí být porušeno.⁴⁶

Význam Druhého dodatku se v průběhu doby vyvíjel. Nelze přesně určit konkrétní význam, který mu dávali jeho tvůrci, avšak ten lze dovodit z historických okolností a samotného textu.

Větu druhého dodatku lze rozdělit na dvě části: zaprvé, dobře regulovaná milice je nezbytná pro bezpečnost svobodného státu, a zadruhé, právo lidí držet a nosit zbraně nesmí být porušeno. Obě však musí být chápány současně, a ne jedna nezávisle na druhé. První část vyjadřuje nutnost existence dobře regulovaných milic, které mají existovat pro zajištění bezpečnosti. Druhá část pak navazuje na první a zakazuje zásah do práva držet a nosit zbraň. Zcela jistě to však neplatí generálně, ale pouze pro zajištění požadavku na existenci milic, které by bez ozbrojených lidí nebylo možno v případě potřeby sestavit. První část tak tvoří podmínku části druhé. Druhý dodatek by se dal přepsat jako: „Protože je dobře regulovaná milice nezbytná k zajištění bezpečnosti svobodného státu, právo lidí držet a nosit zbraně nesmí být porušeno.“

Dalším důležitým prvkem pro výklad Druhého dodatku je spojení „*bear arms*“. Oxfordský slovník, stejně jako Nejvyšší soudy států Georgia a Tennessee, chápe tento výraz jako nošení zbraně pro vojenské účely.⁴⁷ Nejvyšší soud státu Tennessee napsal: „muž pronásledující jeleny, losy, nebo bizony může nosit pušku

---

⁴⁵ Druhý dodatek Ústavy Spojených států amerických

⁴⁶ Druhý dodatek Ústavy Spojených států amerických

⁴⁷ SPITZER, Robert J. The right to bear arms: rights and liberties under the law. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2001. ISBN 9781576073476. str.6,7

každý den po čtyřicet let, a přesto o něm nikdy nebude řečeno, že by nesl zbraň – ‚borne arms‘.⁴⁸

Jazykový výklad Druhého dodatku je velmi složitý, neboť musí být v souladu s tím, jak byla chápán význam jednotlivých slov v době jeho vytvoření. Jazykově správně chápaná a jednoznačná verze by tedy byla: „Kongres nesmí limitovat právo lidí (jako potenciálních členů milice) pořídit a držet zbraně, které jsou vhodné k vojenské službě, a to tak dlouho, dokud bude pravda, že ozbrojená, vycvičená a kontrolovaná milice bude nejlepší nebo jedinou možností ochrany vlády státu a jeho obyvatel proti vnitřnímu povstání nebo vnějšímu útlaku.“⁴⁹ Takový výklad je zcela v souladu s tím, jak byl Druhý dodatek chápán Nejvyšším soudem do roku 2008.

Druhý dodatek má však také druhý výklad. Ten je založen na druhé části dodatku, která je chápána jako záruka individuálního práva držet a nosit zbraň. Dle tohoto výkladu první část dodatku netvoří podmínku druhé části. Druhá část dodatku je dle tohoto výkladu zakotvením odvěkého práva na sebeobranu a ochranu majetku.⁵⁰ Tento výklad je od roku 2008 považován za správný. Od roku 2008 se také otáčí náhled na regulaci zbraní z federálního pohledu. Do té doby byly regulace ponechány téměř výhradně na vůli jednotlivých států. Federální vláda neměla téměř žádnou možnost, jak státy k regulaci donutit, nebo jak regulaci provést na federální úrovni, tak aby jednotlivé státy obešla.⁵¹ Od roku 2008 došlo k obratu. Většina regulací je stále ponechána na jednotlivých státech, ovšem směr vývoje určuje federální vláda společně s Kongresem.

3. Vývoj práva na držení zbraně v legislativě a judikatuře a jeho ovlivnění vnějšími faktory

3.1. Calling Forth Act 1792 a Militia Act 1793

Po vzniku Spojených států amerických bylo rozhodnuto, že nebude existovat stála profesionální armáda pod federální správou. Stálou armádu odmítaly

---

⁴⁸ Aymette v. State, 21 Tenn, 154,161

⁴⁹ H. RICHARD UVILLER a WILLIAM G. MERKEL. The militia and the right to arms, or, How the Second Amendment fell silent. Durham, N.C: Duke University Press, 2002. ISBN 9780822384274. str. 150

⁵⁰ EPSTEIN, Lee a Thomas G. WALKER. Constitutional law for a changing America. 8th ed. Thousand Oaks, CA: CQ Press, c2013. ISBN 9781452226743. str. 387

⁵¹ JILLSON, Cal. American Government: Political Development and Institutional Change. 7. Routledge, 2013. ISBN 9781136269691. str. 405,406

antifederalisté jako prostředek umožňující prosazování federálních zájmů na úkor zájmů států. Obranu proti napadení měly za úkol zajišťovat milice. Milice byly ovšem řízeny jednotlivými státy, a proto bylo nutné sjednotit jejich fungování na federální úrovni. Federální vláda tak získala prostředek rychlé reakce na napadení, a státy získaly pocit jistoty, že nebudou přehlíženy. Státy byly na základě tohoto zákona povinny držet určitý počet milic se specifikovanou výbavou. Na základě rozhodnutí prezidenta musely státy tyto milice poskytnout k obraně federace nebo jiného státu. Odmítnutí poskytnutí milic státem by mělo za následek vojenskou intervenci ostatních členů federace vůči tomuto státu.⁵²

Na jednotlivých státech bylo ponecháno rozhodnutí o vzhledu uniforem, výběru osob a zbraní pro milice. Podle federálního zákona byl pro službu v milicích určen každý svobodný, tělesně schopný, bílý muž mezi osmnáctým a čtyřicátým pátým rokem života. Každý, kdo splňoval tyto požadavky, byl povinen vlastnit zbraň, střelný prach, munici a další nezbytné vybavení ke střelbě z vlastněné zbraně. Tyto věci musel mít vždy dostupné, aby mohl v případě potřeby nastoupit k milici. Černoši byli povinni sloužit v milici od roku 1862 a ženy mohly sloužit od roku 1958.⁵³

Tyto dva zákony značně přispěly, k již tak velkému rozšíření zbraní mezi obyvatelstvo. Zbraně se staly součástí života téměř každého muže nejméně po dvacet sedm let. Je jasné, že i po skončení tohoto povinného pohotovostního režimu měli muži své zbraně uchovány doma a používali je k nevojenským účelům. Tyto zákony tak byly jedním z hlavních pilířů pro pozdější vývoj zbraňové kultury ve Spojených státech amerických

3.2. United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

Tento případ vychází ze situace, která nastala na jihu Spojených států amerických po skončení občanské války a zákazu otroctví. Bílí obyvatelé jižních států nezměnili za tuto krátkou dobu své vnitřní přesvědčení o nadřazenosti bílých nad černými. Tyto názory uplatňovaly skrz různá uskupení podporující nadvládu bílých. Cílem těchto skupin bylo omezit možnost černochů podílet se na fungování státu, a to jak pasivně skrze volby, tak i aktivně v úřadech, a omezit jejich možnost

---

⁵² CARTER, Gregg Lee. Guns in American society: an encyclopedia of history, politics, culture, and the law. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, 2012. ISBN 0313386706. str. 132

⁵³ CARTER, Gregg Lee. Guns in American society: an encyclopedia of history, politics, culture, and the law. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, 2012. ISBN 0313386706. str. 546,547

nosit zbraň.⁵⁴ Vzhledem k tomu, že úřady byly ovládány pouze bohatou vrstvou bílých, snažily se nejprve ovlivňovat volby podvody a falšování. S přibývajícím povědomím černochoů o volebním systému a možnostech změn, kterých bylo možno dosáhnout skrze volby a úřady, začalo být falšování voleb téměř nemožné.⁵⁵ Tyto organizace tak přistoupily k násilnému potlačování černošských práv. Jedním z důležitých momentů byl takzvaný Colfaxský masakr, kde skupina Jižních Demokratů⁵⁶ napadla a zabila mezi 60 a 130 černochoy.⁵⁷ Útočníci byli obviněni z několika trestných činů. Z pohledu práva na držení zbraně je významné, že jedním z obvinění bylo také z porušení práva na držení zbraně.⁵⁸

Případ se dostal až k Nejvyššímu soudu, který v tomto bodě obviněné obžaloby zprostil.⁵⁹ Odůvodnění tohoto rozhodnutí stálo na právním názoru, že Bill of Rights⁶⁰ chrání občany před zásahem Federální vlády, nechrání však práva občanů před zásahem jiných občanů.⁶¹ Druhým argumentem bylo, že daná práva občanů musí chránit příslušná vláda, v tomto případě vláda státu Louisiana, neboť Kongres nemá pravomoc tato práva vymáhat. Ta byla převedena právě na vládu Louisiany.⁶²

Toto rozhodnutí legitimizovalo útoky na černochoy, kterých po rozsudku značně přibýlo. Práva černochoů na americkém jihu byla potlačována ještě mnoho desetiletí po tomto rozsudku, a to bez možnosti, aby federální vláda jakkoli

---

⁵⁴ BRANDWEIN Pamela. *Rethinking the Judicial Settlement of Reconstruction*. Cambridge University Press, 2011. ISBN 9781139496964 str. 120-122

⁵⁵ WALDREP, Christopher. *Racial violence on trial: a handbook with cases, laws, and documents*. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2001. ISBN 9781576072448. str. 42-45

⁵⁶ Southern Democrats

⁵⁷ United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

⁵⁸ United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

⁵⁹ United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

⁶⁰ Listina Práv

⁶¹ „The right there specified is that of "bearing arms for a lawful purpose." This is not a right granted by the Constitution. Neither is it in any manner dependent upon that instrument for its existence. The second amendment declares that it shall not be infringed, but this, as has been seen, means no more than that it shall not be infringed by Congress. This is one of the amendments that has no other effect than to restrict the powers of the national government, leaving the people to look for their protection against any violation by their fellow citizens of the rights it recognizes, to what is called, in *The City of New York v. Miln*, 11 Pet. 139, the "powers which relate to merely municipal legislation, or what was, perhaps, more properly called internal police," "not surrendered or restrained" by the Constitution of the United States.“, „It is no more the duty or within the power of the United States to punish for a conspiracy“

⁶² United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

zakročila. Rozsudek byl překonán teprve v šedesátých letech dvacátého století. Do té doby sloužil Ku Klux Klanu jako štít a opora pro jejich činnost.⁶³

3.3. **Presser v. Illinois, 116 U.S. 252 (1886)**

Tento případ je významný zejména proto, že v něm Nejvyšší Soud vyložil význam slova ‚milice‘, který je uveden v Druhém dodatku americké Ústavy.

„A well regulated militia being necessary to the security of a free state, the right of the people to keep and bear arms shall not be infringed.“⁶⁴

Herman Presser byl vůdce polovojenské organizace ve státě Illinois. On a čtyři sta dalších mužů trénovali vojenské dovednosti a vystupovali jako soukromá milice. 24. září 1879 Presser a jeho muži pochodovali skrze Chicago ve vojenské formaci vyzbrojeni puškami. Presser byl za tento čin odsouzen k pokutě deseti dolarů, neboť zákony státu Illinois zakazovaly cvičení a pochody soukromích milic, které neměly povolení od guvernéra. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno i Nejvyšším soudem státu Illinois a Presser se tak odvolal k Nejvyššímu soudu Spojených států amerických.⁶⁵

Nejvyšší soudu Spojených států amerických hodnotil případ ze dvou hledisek. Prvním bylo právo Pressera založit soukromou milici a řešil tedy protiústavnost Illinoiského zákona. Druhým bylo právo Pressera a jeho skupiny na držení zbraně z pohledu Druhého dodatku Ústavy.⁶⁶

V první části následoval Nejvyšší soud rozhodnutí *United States v. Cruikshank* 92 U.S. 542, když jako důvod pro odmítnutí odvolání uvedl, že právo organizovat soukromou milici není právem garantovaným Ústavou a nelze jej tak vymáhat vůči vládám jednotlivých států.⁶⁷ Soud v rozsudku vysvětlil, že toto právo není právem obecným, ale musí být spojeno s dalšími federálními zákony nebo

---

⁶³ WALDREP, Christopher. *Racial violence on trial: a handbook with cases, laws, and documents*. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2001. ISBN 9781576072448. str. 51

⁶⁴ Second Amendment to the United States Constitution

⁶⁵ *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252 (1886)

⁶⁶ HALL Kermit L. *The Oxford Guide to United States Supreme Court Decisions*. Oxford University Press, USA, 2001. ISBN 9780195139242. str. 244

⁶⁷ „We think it clear that the sections under consideration, which only forbid bodies of men to associate together as military organizations, or to drill or parade with arms in cities and towns unless authorized by law, do not infringe the right of the people to keep and bear arms. But a conclusive answer to the contention that this amendment prohibits the legislation in question lies in the fact that the amendment is a limitation only upon the power of Congress and the national government, and not upon that of the state. It was so held by this Court in the case of *United States v. Cruikshank*, 92 U. S. 542, 92 U. S. 553,“ *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252

zákony státu. Nenáleží tak jednotlivci ale spíše na celé společnosti. Státy tak mají právo přijímat zákony, které právo tvořit milice upravují, omezují nebo případně zakazují. Nesmějí však zakázat službu v milicích organizovaných Kongresem.⁶⁸

K právu na držení zbraně však Nejvyšší soud zaujal postoj zcela opačný. Kongres ani vlády států nemají právo zasahovat do práva držet zbraň.

„It is undoubtedly true that all citizens capable of bearing arms constitute the reserved military force or reserve militia of the United States as well as of the states, and, in view of this prerogative of the general government, as well as of its general powers, the states cannot, even laying the constitutional provision in question out of view, prohibit the people from keeping and bearing arms so as to deprive the United States of their rightful resource for maintaining the public security, and disable the people from performing their duty to the general government. But as already stated, we think it clear that the sections under consideration do not have this effect.“⁶⁹

Tento odstavec přináší, z dnešního pohledu, velmi zajímavý výklad Druhého dodatku. Spojuje zde totiž právo držet zbraň se službou v americké armádě. V té sloužili muži se zbraněmi, které si sami obstarali. Museli být tedy oprávněni zbraň držet i mimo službu, právě pro případ, že by byli povoláni do armády. Právo držet zbraň tedy neslouží jednotlivcům jako jakési generální oprávnění k ozbrojování. Jeho jediným účelem je zajistit pro armádu Spojených států amerických dostatek bojeschopných mužů v případě války. Je zcela zjevné, že toto podání druhého dodatku je zcela odlišné od toho, jak je chápán v současnosti.

---

⁶⁸ „The right voluntarily to associate together as a military company or organization or to drill or parade with arms without and independent of an act of Congress or law of the state authorizing the same is not an attribute of national citizenship. Military organization and military drill and parade under arms are subjects especially under the control of the government of every country. They cannot be claimed as a right independent of law. Under our political system, they are subject to the regulation and control of the state and federal governments, acting in due regard to their respective prerogatives and powers. The Constitution and laws of the United States will be searched in vain for any support to the view that these rights are privileges and immunities of citizens of the United States independent of some specific legislation on the subject. .... The exercise of this power by the states is necessary to the public peace, safety, and good order. To deny the power would be to deny the right of the state to disperse assemblages organized for sedition and treason, and the right to suppress armed mobs bent on riot and rapine.“ Presser v. Illinois, 116 U.S. 252

⁶⁹ Presser v. Illinois, 116 U.S. 252

3.4. Miller v. Texas, 153 U.S. 535 (1894)

Franklin Miller byl odsouzen v Texasu za vraždu policisty nelegálně drženou pistolí. Tuto vraždu spáchal 18. června 1892. Za tento čin byl odsouzen k trestu smrti. Miller ve svém odvolání k Nejvyššímu soudu nerozporoval faktické události, avšak namítal, že byl policistou nezákonně zastaven a že texaský zákon zakazující nošení nebezpečných zbraní na těle⁷⁰ je v rozporu s Druhým dodatkem Ústavy.⁷¹

I v tomto případě Nejvyšší soud následoval předchozí rozhodnutí a umožnil tak státům omezovat dispozice s některými zbraněmi. I přesto, že by se toto rozhodnutí mohlo zdát jako nevýznamné, není tomu tak.

Poprvé zde Nejvyšší soud řešil přímé omezení práva na držení zbraně bez dalších souvislostí. Tímto rozhodnutím tak potvrdil pravomoc států regulovat držení zbraně jako celek. Ještě více se tak přiklonil k názoru, že ono držení zbraně, garantované druhým dodatkem, má sloužit výhradně pro účely obrany státu a nikoli pro soukromé účely jednotlivců.⁷²

3.5. Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275 (1897)

Jedním z aspektů tohoto případu bylo rozhodnutí o možnosti státu zakázat skryté zbraně. Nejvyšší soud v tomto případě odmítl práva zaručená v prvních deseti dodatcích jako práva absolutní.⁷³

„The law is perfectly well settled that the first ten amendments to the Constitution, commonly known as the "Bill of Rights," were not intended to lay down any novel principles of government, but simply to embody certain guaranties and immunities which we had inherited from our English ancestors, and which had, from time immemorial, been subject to certain well recognized exceptions arising from the necessities of the case. In incorporating these principles into the fundamental law, there was no intention of disregarding the exceptions, which continued to be recognized as if they had been formally expressed.“⁷⁴

---

⁷⁰ V originále „on the person“

⁷¹ Miller v. Texas, 153 U.S. 535 (1894)

⁷² Miller v. Texas, 153 U.S. 535 (1894)

⁷³ Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275

⁷⁴ Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275, Právo je perfektně srozuměno s tím, že prvních deset dodatků Ústavy, běžně známých jako „Listina Práv“, nebyly určeny k zavedení nových principů vlády, ale pouze jako zajištění jistých záruk a imunit, které jsme zdědili po našich anglických předcích, a které byly od nepaměti subjektem dobře známých výjimek, vyplývajících

Soud dal tímto rozhodnutím najevo, že práva zaručená v prvních deseti dodatcích nejsou práva nedotknutelná, že i tato práva lze upravit a omezit v rámci legislativy jednotlivých států.⁷⁵

Toto rozhodnutí tak vedlo k novému pochopení aplikace listiny práv. Práva, obsažená v dodatcích, se stala pouhým konstatováním své existence. Nadále je již nebylo možné chápat jako základní princip pro fungování státu.

3.6. Militia Act 1903

Militia Act 1903 znamenal reformu fungování milic. Název *milice* byl nahrazen názvem National Guards.⁷⁶ Prezident nad Národní gardou získal téměř úplnou kontrolu. Pro zajištění uplatnitelnosti gardy byl sjednocen výcvik a vybavení na federální úrovni. Účelem gardy je ochrana Spojených států amerických vůči napadení, ale také pomoc při živelných katastrofách a jiných událostech vyžadujících zásah, který jednotlivé státy sami nezvládnou. Členové gardy se stali jejich zaměstnanci. Od účinnosti tohoto zákona tak přestalo být potřeba aby byli jednotliví obyvatelé vyzbrojeni. S přijetím tohoto zákona vznikl problém s rozdělením pravomocí mezi Národní gardu a armádu.⁷⁷

3.7. National Firearms Act 1934

National Firearms Act 1934 byl od přijetí Druhého dodatku Ústavy Spojených států amerických prvním výrazným legislativním zásahem v oblasti zbraní. Zákon byl přijat v době prohibice, kdy došlo k velkému nárůstu kriminality spojené s gangy, mafii a pašeráky alkoholu.⁷⁸ Za hlavní spouštěč procesu omezení určitých typů zbraní byla vražda, kterou spáchali dva členové Al Caponeho gangu. V převlečení za policisty zastřelili několik členů konkurenčního gangu.⁷⁹ V Kongresu bylo předloženo několik návrhů na omezení zbraní, přičemž jedním z nich byl i National Firearms Act 1934.⁸⁰ Tento zákon byl také prvním zákonem,

---

z nutnosti případu. Inkorporováním těchto principů do základního práva nemělo za účel zabránit výjimkám, které jsou nadále uznávány, pokud byly formálně zakotveny.

⁷⁵ Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275

⁷⁶ Národní garda

⁷⁷ CARTER, Gregg Lee. Guns in American society: an encyclopedia of history, politics, culture, and the law. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, 2012. ISBN 0313386706. str.227,228

⁷⁸ CARTER, Gregg Lee. Gun control in the United States: a reference handbook. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2006. ISBN 9781851097609. str. 131,156

⁷⁹ CARTER, Gregg Lee. Gun control in the United States: a reference handbook. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2006. ISBN 9781851097609. str. 131

⁸⁰ GOLD, Susan Dudley. Gun control. New York: Benchmark Books, c2004. ISBN 9780761415848. str. 49,50

který definoval jednotlivé druhy zbraní a rozdělil je do několika kategorií na kulometry a ostatní na střelné zbraně podléhající a nepodléhající tomuto zákonu. Toto dělení se s několika málo úpravami používá dodnes.

Střelná zbraň byla v zákoně definována takto:

„The term "firearm" means a shotgun or rifle having a barrel of less than eighteen inches in length, or any other weapon, except a pistol or revolver, from which a shot is discharged by an explosive if such weapon is capable of being concealed on the person, or a machine gun, and includes a muffler or silencer for any firearm whether or not such firearm is included within the foregoing definition.“⁸¹

První z omezení představených v tomto zákoně byla licenční a registrační povinnost registrace pro každého dovozce, výrobce a prodejce střelných zbraní. Každý dovozce, výrobce a prodejce musel provést registraci, a to do prvního června 1934 u všech již existujících a před vstupem na trh u všech nových. Tato registrace musela být každý rok obnovována a byla s ní spojena daň ve výši od dvou set do pěti set dolarů.⁸²

Na výše zmíněné omezení pak navazovala omezení prodeje střelných zbraní určená k limitaci jejich prodeje obecně, ale také k limitaci prodeje zaměřenou na prodej zbraní potencionálním pachatelům trestných činů. Těmito omezeními byl poplatek dvou set dolarů za každý převod zbraně na jinou osobu a povinnost označit každou zbraň výrobním číslem. Toto číslo společně s datem transakce a jménem nového majitele musel dovozce, výrobce nebo prodejce nahlásit příslušnému úřadu. Další povinnost spojená s evidencí střelných zbraní byla zavedena pro jejich držitele. Ti museli na příslušném úřadu provést registraci. Při registraci bylo třeba uvést označení zbraně, jméno, adresu, místo obvyklého uložení zbraně, adresu zaměstnání nebo sídlo společnosti, a pokud byla zbraň registrována na právnickou osobu pak také jméno a adresu výkonného ředitele.⁸³ Zájemce o koupi střelné zbraně byl také povinen před pořízením zbraně podat žádost s příloženou fotografií

---

⁸¹ National Firearms Act 1934 CH. 757 – Termín střelná zbraň znamená brokovnici nebo pušku s délkou hlavně méně než osm palců nebo jakákoli jiná zbraň s výjimkou pistole nebo revolveru, ze které je střela vystřelena za pomoci výbušného zařízení, pokud je takovou zbraň skrytá na těle člověka, nebo kulomet, a to včetně tlumiče nebo modulátoru zvuku pro jakoukoli zbraň, ať je či není taková zbraň zahrnuta do této definice.

⁸² National Firearms Act 1934 CH. 757

⁸³ National Firearms Act 1934 CH. 757

a podstoupit ověření minulosti a odběr otisků prstů. Teprve po obdržení kladného stanoviska a uplynutí čekací doby si mohl zájemce střelnou zbraň pořídit.⁸⁴

Tato omezení měla za cíl učinit střelné zbraně méně finančně dostupné a zároveň je učinit nevhodné k páčání trestné činnosti, neboť existoval předpoklad, že potencionální zločinci nebudou ochotni podstoupit ověření minulosti a odběr otisků prstů, aby nemohli být spojeni s již spáchanými, nebo s plánovanými zločiny.

3.8. Federal Firearms Act 1938

Federal Firearms Act 1938 byl po National Firearms Act 1934 dalším pokusem o omezení prodeje a držení některých střelných zbraní. Hlavním účelem zákona bylo omezit přeshraniční obchod se střelnými zbraněmi. Tento zákon vznikl jako reakce na rozmáhající se trend distančního obchodu se střelnými zbraněmi. Mnoho prodejců využívalo možnosti zasílat zbraně zákazníkům i mimo území státu⁸⁵, ve kterém sídlili. Tento přeshraniční obchod vedl k velmi stížené možnosti evidovat zbraně a jejich majitele a napomáhal tak obcházení zákonů.⁸⁶ Definice zbraně byla pro účely tohoto zákona rozšířena na všechny zbraně využívající explozivní zařízení k vystřelení střely, tlumiče, části zmíněných zařízení a všechnu munici s výjimkou puškové munice kalibru 22.⁸⁷

Federal Firearms Act 1938 zavedl licenční povinnost pro všechny, kteří chtěli přepravovat střelné zbraně přes mezinárodní nebo vnitrostátní hranici. Tato licence stála dvacet pět dolarů ročně pro výrobce a jeden dolar ročně pro prodejce. Držitel musel být registrován u příslušného úřadu. Prodávající byl zároveň povinen vést přehled o jménech a adresách všech zákazníků, kterým zasílal zbraň přes hranici.⁸⁸ Zároveň nebylo pro zahraniční obchodníky možné zasílat střelné zbraně na území Spojených států amerických bez toho, aby byli držiteli licence oni, nebo osoba, které zásilka směřovala. Důležitou součástí tohoto zákona byl zákaz distančního nákupu střelných zbraní pro osoby, které byly v minulosti odsouzeny za trestné činy^{89, 90}.

---

⁸⁴ GOLD, Susan Dudley. Gun control. New York: Benchmark Books, c2004. ISBN 9780761415848. str. 50

⁸⁵ Státem se zde rozumí jeden z 50 států USA

⁸⁶ WOODS, Geraldine. Right to bear arms. New York: Facts on File, 2005. ISBN 9781438100289. str. 34,35

⁸⁷ Federal Firearms Act 1938 CH 850

⁸⁸ Federal Firearms Act 1938 CH 850

⁸⁹ V tomto zákoně se jimi rozumí násilné trestné činy.

⁹⁰ Federal Firearms Act 1938 CH 850

Zákon také úplně zakázal přeshraniční přepravu zbraní osobami s trestním záznamem. Toto opatření mělo znemožnit bývalým trestancům, zejména se jednalo o příslušníky gangů a mafie, aby se přesouvaly mezi státy a působily tak na větším území. Dále zákon zavedl absolutní zákaz přeshraničního transportu střelných zbraní, které nebyly registrovány, nebo měly upravené, poškozené nebo nečitelné registrační číslo. Prodejce střelných zbraní musel dále zjišťovat, zda osoba, které zbraň zasílá nebyla, v minulosti odsouzena. Pro porušení tohoto zákona nebylo důležité, zda zákazník, který měl zbraň obdržet, skutečně odsouzen byl, ale zda prodávající učinil vše pro to, aby tuto možnost vyloučil. Byť jen podezření, že zákazník odsouzený byl, znamenalo, že mu zbraň nemohla být zaslána.⁹¹ Tento zákaz však neměl ve skutečnosti velký dopad. Obchodníci neměli možnost ani při vynaložení rozumného úsilí zjistit, kdo je onou konkrétní osobou, které zbraň posílají. Odsouzeno za zaslání zbraně osobě v minulosti odsouzené za trestný čin tak bylo pouze několik jednotek obchodníků. Soudy vyžadovaly pro odsouzení důkaz o tom, že podezřelý obchodník o odsouzení zákazníka věděl, a to bylo prakticky nemožné dokázat.⁹² Zákon byl později nahrazen, avšak velká část byla přenesena do jiných zákonů.

3.9. United States v. Miller, 307 U.S. 174 (1939)

United States v. Miller, 307 U.S. 174 přímo navazuje na přijetí National Firearms Act 1934. Jack Miller byl usvědčený spolupachatel bankovních loupeží. Ve čtyřicátých letech dvacátého století byl členem známého gangu, který se proslavil několika unikátními loupežemi. Poté, co byl dopaden, svědčil proti ostatním členům gangu. Za toto svědectví obdržel imunitu na veškeré trestné činy, kterých se v minulosti dopustil.⁹³

18. dubna 1938 byl Jack Miller zadržen policií. V té době měl u sebe neregistrovanou brokovnici s krátkou hlavní a zjevně plánoval ozbrojené přepadení. Zadržení proběhlo na základě regulace zavedené National Firearms Act 1934.⁹⁴

---

⁹¹ WILSON, Harry L. Gun politics in America: historical and modern documents in context. Santa Barbara, California: ABC-CLIO, 2016. ISBN 9781440837296. str. 144-146

⁹² JAMES B. JACOBS. Can gun control work?. Oxford: Oxford University Press, 2002. ISBN 9780195349214. str. 22,23

⁹³ BRIAN L., Frye. THE PECULIAR STORY OF UNITED STATES V. MILLER. NYU Journal of Law and Liberty. 2008, 2007(3), 35. str. 56-58

⁹⁴ BRIAN L., Frye. THE PECULIAR STORY OF UNITED STATES V. MILLER. NYU Journal of Law and Liberty. 2008, 2007(3), 35. str. 58

Miller u soudu svoji vinu přiznal⁹⁵. Oblastní soudce Heartsill Ragon, který byl zastáncem zbraňové regulace, však toto přiznání odmítl a rozhodl, že National Firearms Act 1934 porušuje práva zaručená Druhým dodatkem Ústavy. K tomuto rozhodnutí měl Ragon prozaický důvod – National Firearms Act 1934 byl ve své době velmi kontroverzní a bylo žádoucí, aby Nejvyšší soud konstatoval jeho soulad s Ústavou. Ragon byl přesvědčen, že Miller by nevyužil možnosti odvolání. Na druhou stranu bylo zcela jisté, že žalobce této možnosti využije a případ se tak dostane k Nejvyššímu soudu.⁹⁶

Nejvyšší soud změnil rozsudek oblastního soudu a shledal National Firearms Act 1934 v souladu s Ústavou.

„The Court cannot take judicial notice that a shotgun having a barrel less than 18 inches long has today any reasonable relation to the preservation or efficiency of a well regulated militia, and therefore cannot say that the Second Amendment guarantees to the citizen the right to keep and bear such a weapon.“⁹⁷

Toto přelomové rozhodnutí umožnilo federální vládě zavádět regulace a omezení Druhého dodatku Ústavy Spojených států amerických. Nebylo tak již pouze na jednotlivých státech, aby přijímaly vhodná opatření, ale tato opatření mohla být přijímána centrálně. Bylo tak možné, aby Kongres reagoval na problémy spojené se zbraněmi, ať se jednalo o prevenci kriminality nebo nastavení zbraňové politiky.

3.10. Gun Control Act 1968

Gun Control Act 1968 Je nejvýznamnějším zákonem v oblasti zbraňové regulace. V roce 1963 byl zastřelen americký prezident John F. Kennedy. Tento atentát měl za následek vznik velké společenské poptávky po regulaci zbraní. K takové regulaci docházelo na úrovni států mezi lety 1965 až 1968. Guvernéři prosazovali více, či méně omezující zákony. Prosazení zákona regulujícího zbraně na federální úrovni se však podařilo teprve po dalších dvou atentátech. Jedním z nich byl i atentát na Martina Luthera Kinga Jr. v Memphisu a druhým pak na

---

⁹⁵ pleaded guilty

⁹⁶ BRIAN L., Frye. THE PECULIAR STORY OF UNITED STATES V. MILLER. NYU Journal of Law and Liberty. 2008, 2007(3), 35. str. 60-65

⁹⁷ United States v. Miller, 307 U.S. 174 – Soud nemůže přijmout soudní uvážení, že brokovnice s hlavní kratší než 18 palců má v dnešní době racionální vztah k zachování a efektivnosti dobře regulované milice, a proto nelze tvrdit, že Druhý dodatek garantuje občanům právo držet a nosit takovou zbraň.

Roberta F. Kennedyho, bratra prezidenta zavražděného v roce 1963. Po těchto atentátech nastala největší shoda o nutnosti regulace zbraní v celé americké historii. Až 70 procent všech Američanů souhlasilo s omezením práva na držení zbraně.⁹⁸ Tímto omezením byl právě Gun Control Act 1968

Zákon je rozdělen na osm částí: vymezení pojmů, nezákonný čin, licence, tresty, výjimky, pravidla a regulace, efekt práva států a doložka o oddělitelnosti. První tři části byly z pohledu omezení zbraní velice převratné.⁹⁹

Vymezení pojmů

V této části přinesl zákon hned několik významných novinek. Mezi lety 1938 a 1968 došlo k velkému pokroku v oblasti zbraňových technologií. Vývoj v rámci druhé světové války a poté následující studené války přinesl nové zbraně s pokročilou ničivou silou, ať už se jednalo o jaderné zbraně, jedy nebo technologicky vyspělé střelné zbraně. Bylo třeba tyto nové zbraně regulovat. Přestože někteří senátoři byli velkými zastánci práva na držení zbraně, panovala obecná shoda na tom, že nelze připustit nekontrolované šíření těchto zbraní.

Zákon zavedl nové dělení střelných zbraní na čtyři kategorie označené A až D.¹⁰⁰

„... (A) any weapon (including a starter gun) which will or is designed to or may readily be converted to expel a projectile by the action of an explosive;

(B) the frame or receiver of any such weapon;

(C) any firearm muffler or firearm silencer; or

(D) any destructive device. Such term does not include an antique firearm.“^{101,102}

Destrukční zařízení byla dále dělena do tří subkategorí na:

---

⁹⁸ CROSS, Nathaniel a Michael A. SOMMERS. Understanding your right to bear arms. New York: Rosen Pub., 2012. ISBN 9781448846641. str. 85-87

⁹⁹ Gun Control Act 1968

¹⁰⁰ Gun Control Act 1968 sekce 921

¹⁰¹ (A) jakákoli zbraň (včetně startovací pistole) která bude nebo je vyrobena, nebo může být snadno upravena pro vypuštění projektilu za pomoci exploze;

(B) rám nebo spoušťový mechanismus jakékoli takové zbraně;

(C) modulátor zvuku nebo tlumič;

(D) jakékoli destrukční zařízení, tento termín nezahrnuje historické střelné zbraně.

¹⁰² Gun Control Act 1968 sekce 921

A – jakákoliv výbušnina, zápalná látka nebo jedovatý plyn – bomba, granát, raketa s hnací náplní větší než čtyři unce, střela s explozivní nebo zápalnou náplní mající více než jednu čtvrtinu unce, mina, zařízení podobné jakémukoli jinému zařízení na tomto seznamu,¹⁰³

B – zbraně (odlišné od brokovnic a zbraní určených pro sport) s hlavní, která má více než půl palce v průměru nebo zařízení, které může být na takovou zbraň lehce upraveno,¹⁰⁴

C – jakákoli kombinace částí, která byla vyrobena za účelem jejich předělání na zařízení uvedených v kategorii (A) nebo (B), nebo ze kterých je takovou zbraň možno lehce sestavit.¹⁰⁵

Dále byly definovány brokovnice a pušky, a to včetně verzí s krátkou hlavní.¹⁰⁶

Toto nové dělení střelných zbraní, jež nahradilo dělení z roku 1934, umožňovalo lépe regulovat konkrétní typy zbraní, například podle toho, jak byly zastoupeny při páchání trestné činnosti nebo podle toho, zda bylo žádoucí umožnit jejich držení běžným obyvatelstvem.

Další důležitá vymezení pojmů v tomto zákoně jsou definice historických zbraní, uprchlíka před zákonem a vymezení toho, co nespadá pod termín destrukční zařízení, a to přesto, že požadavky zákona na destrukční zařízení technicky naplňuje.

Nezákonný čin

Vzhledem k přetrvávajícím problémům s přeshraničním zasíláním zbraní, v jejichž řešení selhal Federal Firearms Act 1938, tento zákon distanční prodej brokovnic a pušek přes hranice zakázal. U ostatních zbraní byl rozšířen seznam zákazníků, kterým nebylo možno zbraň zaslat. Tento zákaz však platí jen pro prodej konečnému spotřebiteli. Výrobci, dovozci a prodejci mohli mezi sebou dále obchodovat se zbraněmi přes hranice, pokud byli držiteli příslušné licence.¹⁰⁷

---

¹⁰³ Gun Control Act 1968 sekce 921

¹⁰⁴ Gun Control Act 1968 sekce 921

¹⁰⁵ Gun Control Act 1968 sekce 921

¹⁰⁶ Gun Control Act 1968 sekce 921

¹⁰⁷ Gun Control Act 1968 sekce 922

Omezen byl také převoz zbraní přes hranice. Držitel zbraně nemohl převážet zbraň přes hranice, pokud nebyl oprávněn držet zbraň ve státě, do kterého směřoval. Pokud oprávněn byl, pak bylo nutné pořídit si pro převoz zbraně licenci. Tato omezení byla doplněna zákazem prodeje zbraní zákazníkům mimo jejich domovský stát.¹⁰⁸

Zákon dále přináší nová omezení v oblasti držitelů zbraní. Poprvé je zaveden úplný zákaz držení zbraní pro některé kategorie osob. Těmito osobami jsou lidé, kteří byli odsouzeni za trestný čin k trestu odnětí svobody přesahujícím jeden rok, lidé na útěku před spravedlností, uživatelé marihuany a jiných omamných a psychotropních látek a lidé s omezenou svéprávností nebo lidé umístěni do ústavu pro duševní poruchu.¹⁰⁹

Licence

Tento zákon velmi rozšířil licenční povinnosti pro všechny, kteří vystupují na trhu se zbraněmi a nejsou konečnými uživateli. Licence pro prodej, nákup, dovoz, vývoz a výrobu jsou děleny do kategorií podle dělení zbraní. Dle druhu zbraní je také odvozen licenční poplatek, a to od deseti do tisíce dolarů ročně.¹¹⁰

Žadatel o licenci musel také splnit několik požadavků, a to věk jedna dvaceti let a více, nesměl podléhat zákazu přeshraničního prodeje, nesměl v minulosti porušit zákon regulující obchod se zbraněmi, musel řádně vést dokumentaci o manipulaci se zbraněmi a dále musel být vlastníkem nemovitosti, ve které bude licenci využívat. Tato nemovitost se musela nacházet ve státu ve kterém o licenci zažádal.¹¹¹

I přesto, že tento zákon je nejextenzivnějším legislativním mezením zbraní v historii Spojených států amerických, tak ani on neuplatňuje úplný zákaz na žádný typ zbraně. I po vstupu tohoto zákona v účinnost bylo tedy teoreticky možné obdržet licenci pro zbraně jako jsou bomby, jedovaté plyny a některé další zbraně, které spadají do kategorie zbraní hromadného ničení.

---

¹⁰⁸ Gun Control Act 1968 sekce 922

¹⁰⁹ Gun Control Act 1968 sekce 922

¹¹⁰ Gun Control Act 1968 sekce 923

¹¹¹ Gun Control Act 1968 sekce 923

3.11. Law Enforcement Officers Protection Act 1968

Tento zákon doplnil definice v Gun Control Act 1968 o definici průbojného náboje a zakázal jejich výrobu a dovoz. K tomuto kroku bylo přistoupeno na základě obav policistů. Ti se obávali o své životy při nasazení proti podezřelým, kteří měli možnost si takovéto náboje opatřit. Neprůstřelné vesty nošené policisty se kvůli těmto nábojům měnily na závaží omezující pohyb a nenabízely žádnou balistickou ochranu. Definice průbojného náboje byla založena na kompletním vyloučení některých materiálů z použití při výrobě munice.¹¹²

„...The term 'armor piercing ammunition' means a projectile or projectile core which may be used in a handgun and which is constructed entirely (excluding the presence of traces of other substances) from one or a combination of tungsten alloys, steel, iron, brass, bronze, beryllium copper, or depleted uranium.“^{113,114}

V průběhu přípravy tohoto zákona se poprvé střetly názory zástupců policie s názory reprezentovanými Národní střeleckou asociací. Asociace zastávala názor, že omezení průbojné munice je v rozporu s Druhým dodatkem Ústavy Spojených států amerických.¹¹⁵

3.12. Firearms Owners' Protection Act 1968

Firearms Owners' Protection Act 1968 bezprostředně následoval po Law Enforcement Officers Protection Act 1968. Firearms Owners' Protection Act 1968 zjednodušil ukládání povinností a omezení prodejcům zbraní, a to jak na federální, tak státní úrovni. Zavedl nová omezení pro některé držitele zbraní, například u osob, které pozbyly občanství Spojených států amerických a zároveň omezuje dispozici s některými zbraněmi.¹¹⁶

Další významnou částí zákona je zpřísnění trestů za užití zbraně při páchání některých trestných činů a rozšíření zákazu zasílání zbraní pro osoby odsouzené za krádež a vloupání.¹¹⁷

---

¹¹² Law Enforcement Officers Protection Act 1968

¹¹³ Law Enforcement Officers Protection Act 1968

¹¹⁴ Termín „průbojná munice“ znamená projektil nebo jádro projektilu, které může být užito v ruční zbraní a které je zcela (s výjimkou přítomnosti stopovací nebo jiné složky) z jednoho nebo z kombinace slitiny wolframu, oceli, železa, mosazi, bronzu, beryliové mědi, nebo ochuzeného uranu.

¹¹⁵ WILCOX, Clyde a John M. BRUCE. *The Changing Politics of Gun Control*. Rowman & Littlefield Publishers., 1998. ISBN 9780742572928. str. 54

¹¹⁶ Firearms Owners' Protection Act 1968

¹¹⁷ Firearms Owners' Protection Act 1968

Účelem zákona bylo omezit užívání zbraní při páchaní trestné činnosti. I přes snahu projevenou přijetím předchozích zákonů se Spojené státy americké stále objevovaly na prvních místech žebříčků srovnávajících kriminalitu související se zbraněmi a kriminalitu páchanou za pomoci zbraní.

3.13. Undetectable Firearms Act 1988

V průběhu devadesátých let dvacátého století došlo k několika únosům letadel. Několik pokusů o únos letadla se odehrálo i na území Spojených států amerických. Část těchto únosů měla společnou charakteristiku – byly provedeny za použití zbraně nezjistitelné běžným detektorem kovu standardně dostupným na amerických letištích. Tyto zbraně byly ve Spojených státech amerických běžně vyráběny a prodávány.¹¹⁸

Reakcí na tyto události bylo přijetí Undetectable Firearms Act 1988, který zakazoval výrobu, dovoz, držení, úpravu a převod všech zbraní, které po odstranění držadla, pažby a zásobníku nebyly detekovatelné běžným detektorem kovu. Tato detekce musela být minimálně ve stejné míře jako detekce vzorové zbraně.¹¹⁹

Obdobný zákaz platil také pro jednotlivé komponenty zbraně ve vztahu k rentgenu. Hlaveň, závěr, válec, rám a spoušťový mechanismus musely být jasně a zřetelně viditelné na rentgenu běžně užívaném na letištích. Bylo zakázáno používat k výrobě těchto částí jakýkoli materiál, který by mohl obraz rentgenu zkreslit nebo mu zabránit.¹²⁰

3.14. Crime Control Act 1990

Crime Control Act 1990 není zákon zabývající se primárně omezením zbraní. Je zaměřen na potlačování kriminality ve všech oblastech. Představuje nová opatření od prevence, přes zákazy až po zpřísnění některých trestů.¹²¹ Několik jeho částí je tak nevyhnutelně spojeno s opatřeními upravujícími právo držet zbraň. Dále pak zpřísňuje tresty za použití zbraně nebo některých typů zbraní při kriminální činnosti.¹²²

---

¹¹⁸ WILCOX, Clyde a John M. BRUCE. *The Changing Politics of Gun Control*. Rowman & Littlefield Publishers., 1998. ISBN 9780742572928. str. 54

¹¹⁹ Undetectable Firearms Act 1988

¹²⁰ Undetectable Firearms Act 1988

¹²¹ Crime Control Act 1990

¹²² Crime Control Act 1990

První opatření, které v tomto zákoně souvisí se zbraněmi je reakcí na kriminalitu související s drogovými zločiny. Pachatelé těchto zločinů si oblíbili brokovnice a pušky s krátkou hlavní. Takto upravené zbraně mají menší přesnost, avšak jdou lépe skrýt a díky velkému rozptylu střel není potřeba, aby měl střelec velké zkušenosti se zbraněmi.

Jedná se o novelizaci zákona¹²³, který upravuje tresty ukládané za použití zbraně u zločinů souvisejících s drogami. Ten ukládá minimální trest odnětí svobody po dobu trvání pěti let, pokud pachatel takového zločinu má v době spáchání zbraň u sebe, sedmi let, pokud zbraň pachatel v době zločinu držel v ruce a deseti let, pokud pachatel v průběhu zločinu vystřelil.¹²⁴

Novelizace představená v Crime Control Act 1990 zavádí minimální trest odnětí svobody na dobu trvání deset let, pokud je danou zbraní brokovnice, nebo puška s krátkou hlavní. Tento trest je ukládán namísto výše zmíněného pětiletého trestu.¹²⁵

Hlavním opatřením představeným v tomto zákoně je Gun-Free School Zones Act of 1990. Toto opatření reaguje na několik případů střelby ve školách. Školní masakry jsou vždy v centru pozornosti médií po celém světě. Po každé takovéto události stoupá společenská poptávka po regulaci zbraní – ať už omezení prodeje nebo ztížení přístupu.

Zákon zavedl úplný zákaz nošení zbraní v oblasti škol a jejich okolí.

„It shall be unlawful for any individual knowingly to possess a firearm at a place that the individual knows, or has reasonable cause to believe, is a school zone.“^{126,127}

Tímto zákazem mělo být docíleno úplného odstranění střelných zbraní ze škol a jejich okolí. Okolím byl rozuměn okruh o poloměru tisíc stop od školy.

Zákaz se vztahoval na všechny základní a střední školy ve Spojených státech amerických.

---

¹²³ Section 924(c)(1) of title 18, United States Code

¹²⁴ Section 924(c)(1) of title 18, United States Code

¹²⁵ Crime Control Act 1990 TITLE XI

¹²⁶ Gun-Free School Zones Act of 1990

¹²⁷ Je nezákonné pro jakéhokoliv jednotlivce vědomě držet zbraň na místě o kterém ví, nebo má rozumný předpoklad, že je to školní zóna.

Efektivita zákona byla snížena výjimkami, které zákon předpokládal. Každý držitel zbraně starší jednadvaceti let mohl požádat o licenci pro nošení zbraně uvnitř školních zón. Žádost musela být podložena žadatelovým speciálním postavením vůči škole, například učitel, zaměstnanec školní ochranky, a podobně.¹²⁸ Zákon zároveň umožňoval, aby měl držitel zbraně zbraň u sebe i ve školní oblasti, pokud byla zamčena v motorovém vozidle v zamykatelné schránce, neoddělitelné od vozidla.¹²⁹

Crime Control Act 1990 neměl dlouhého trvání, neboť byl v roce 1995 zrušen Nejvyšším soudem pro porušení Ústavy Spojených států amerických.¹³⁰

Crime Control Act 1990 Představil také několik doplňkových opatření jako zákaz převodu zbraně na nerezidenty, domácí úpravu zbraní na poloautomatickou verzi a zákaz vnášení zbraní do budov federálních soudů.¹³¹

3.15. Gun-Free Schools Act 1993

Po zrušení Gun-Free School Zones Act of 1990 Nejvyšším soudem byl tento zákon nahrazen Gun-Free Schools Act 1993. Ten přenáší odpovědnost za přijetí opatření omezujících držení zbraní v prostorách škol na jednotlivé státy. Každý stát má povinnost přijmout opatření směřující k omezení dispozic se zbraněmi na území škol a jejich okolí. Zavádí také možnost vyloučit studenta až na dobu jednoho roku, za porušení těchto opatření.¹³²

Škola napříč Spojenými státy americkými se však rozhodly tuto možnost neuplatňovat, neboť se obávaly ztráty federální pomoci, která je nezbytná pro jejich provoz.¹³³

3.16. Brady Handgun Violence Prevention Act 1993

S účinností tohoto zákona přestává být pro konečného uživatele možné zakoupit pistoli a ihned si ji odnést z obchodu. Zákon zavádí šest možností pro pořízení pistole, tedy převod pistole mezi licencovaným prodejcem, dovozcem nebo výrobcem a uživatelem bez licence. Těmito možnostmi jsou:

---

¹²⁸ Gun-Free School Zones Act of 1990

¹²⁹ Gun-Free School Zones Act of 1990

¹³⁰ United States v. Lopez, 514 U.S. 549 (1995)

¹³¹ Crime Control Act 1990

¹³² Gun-Free Schools Act 1993

¹³³ WOODS, Geraldine. Right to bear arms. New York: Facts on File, 2005. ISBN 9781438100289. str. 53

A – prodávající musí obdržet od zákazníka příslušné dokumenty obsahující mimo jiné identifikační údaje, ověřit totožnost zákazníka, v rámci jednoho dne zaslat obsah dokumentů a jejich kopii obdržených od zákazníka vedoucímu úřadu pro vymáhání práva v místě bydliště zákazníka; dále musí vyčkat pět dní (počítají se pouze pracovní dny státních úřadů) a vyčkat na odpověď vedoucího úřadu pro vymáhání práva, že tento nemá žádnou informaci, která by převodu bránila;

B – kupující musí předložit dokument vystavený vedoucímu úřadu pro vymáhání práva ne starší než deset dnů, kde vedoucí úřadu pro vymáhání práva potvrzuje, že kupující žádá zbraň z důvodu ohrožení svého života nebo života člena domácnosti;

C – kupující předložil prodávajícímu potvrzení, které mu umožňuje opatřit si pistoli; toto povolení nesmí být starší pěti let a možnost je povolena pouze ve státech, ve kterých zákony tohoto státu umožňují vystavení takového povolení pouze po prověření, že žadatel splňuje zákonně požadavky pro držení pistole;

D – oprávnění vládní úředník, že mu není známa žádná skutečnost, která by transakci bránila;

E – ministr schválil transakci podle sekce 5812 of the Internal Revenue Code of 1986;

F – ministr vydal prohlášení, že postup podle možnosti A není možný, neboť počet policistů daného státu nepřesahuje 0,0025 na čtvereční míli, lokalita prodejny zbraní je příliš vzdálena od vedoucího úřadu pro vymáhání práva nebo není dostupná telekomunikace v oblasti, kde se prodejna vyskytuje.¹³⁴

---

¹³⁴ (A) after the most recent proposal of such transfer by the transferee--
'(i) the transferor has--
'(I) received from the transferee a statement of the transferee containing the information described in paragraph (3);
'(II) verified the identity of the transferee by examining the identification document presented;
'(III) within 1 day after the transferee furnishes the statement, provided notice of the contents of the statement to the chief law enforcement officer of the place of residence of the transferee; and
'(IV) within 1 day after the transferee furnishes the statement, transmitted a copy of the statement
to the chief law enforcement officer of the place of residence of the transferee; and
'(ii)(I) 5 business days (meaning days on which State offices are open) have elapsed from the date the transferor furnished notice of the contents of the statement to the chief law enforcement officer, during which period the transferor has not received information from the chief law enforcement officer that receipt or possession of the handgun by the transferee would be in violation of Federal, State, or local law; or

Zákon dále zavádí nový systém bezpečnostních prověrek pod vedením FBI, a to od roku 1998. Tento systém má být dostupný online a umožnit tak získání okamžitých výsledků.¹³⁵

Tato omezení uložená na prodej pistolí byla převratným krokem k regulaci a monitorování pohybu zbraní a držitelů zbraní. Zároveň bylo poprvé v historii možno zkoumat konkrétní osobu, která má v úmyslu si pistoli opatřit. Tato bezpečnostní prověrka vyřadila žadatele s podezřelou minulostí, uživatele drog, osoby mentálně nezpůsobilé, osoby podezřelé z příslušnosti ke gangu nebo zločinecké skupině a uprchlíky před spravedlností. Čekací doba pěti dnů zároveň zabránila pořízení zbraně v rozrušení mysli a omezila tak zločiny spáchané ve stavu rozčilení.

Zákon zaznamenal velký úspěch. Díky zavedení prověrek bylo do roku 2013 zabráněno přibližně 1,9 milionům prodejm pistolí rizikovým osobám.¹³⁶

‘(II) the transferor has received notice from the chief law enforcement officer that the officer has no information indicating that receipt or possession of the handgun by the transferee would violate Federal, State, or local law;

‘(B) the transferee has presented to the transferor a written statement, issued by the chief law enforcement officer of the place of residence of the transferee during the 10-day period ending on the date of the most recent proposal of such transfer by the transferee, stating that the transferee requires access to a handgun because of a threat to the life of the transferee or of any member of the household of the transferee;

‘(C)(i) the transferee has presented to the transferor a permit that--

‘(I) allows the transferee to possess or acquire a handgun; and

‘(II) was issued not more than 5 years earlier by the State in which the transfer is to take place; and

‘(ii) the law of the State provides that such a permit is to be issued only after an authorized government official has verified that the information available to such official does not indicate that possession of a handgun by the transferee would be in violation of the law;

‘(D) the law of the State requires that, before any licensed importer, licensed manufacturer, or licensed dealer completes the transfer of a handgun to an individual who is not licensed under section 923, an authorized government official verify that the information available to such official does not indicate that possession of a handgun by the transferee would be in violation of law;

‘(E) the Secretary has approved the transfer under section 5812 of the Internal Revenue Code of 1986; or

‘(F) on application of the transferor, the Secretary has certified that compliance with subparagraph (A)(i)(III) is impracticable because--

‘(i) the ratio of the number of law enforcement officers of the State in which the transfer is to occur to the number of square miles of land area of the State does not exceed 0.0025;

‘(ii) the business premises of the transferor at which the transfer is to occur are extremely remote in relation to the chief law enforcement officer; and

‘(iii) there is an absence of telecommunications facilities in the geographical area in which the business premises are located.

¹³⁵ Brady Handgun Violence Prevention Act 1993

¹³⁶ MAUREEN A. PIROG a EMILY M. GOOD. Public policy and mental health avenues for prevention. Thousand Oaks, Calif: SAGE Publications, 2013. ISBN 9781483307671. str. 61

3.17. Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994 obsahoval dva typy omezení. Prvním byl zákaz výroby a dispozice s útočnými zbraněmi pro civilní obyvatelstvo. Druhým pak byl zákaz velkokapacitních zásobníků.¹³⁷ Důvod přijetí tohoto zákona spočíval v možnosti spáchat nepřiměřeně velkou škodu v krátkém čase právě za použití útočných zbraní a velkokapacitních zásobníků.¹³⁸

Tento zákon byl velice kontroverzní. Národní Střelecká Asociace, která je silnou lobbistickou skupinou, silně protestovala. Argumentovala primárně tím, že i útočné zbraně mohou být použity na lov nebo sebeobranu a jsou chráněné Druhým dodatkem Ústavy.

Výsledný efekt tohoto zákazu nebyl nikdy přesně oficiálně stanoven, avšak z několika málo studií vyplývá, že se jeho efekt blížil nule. To bylo způsobeno několika chybami, které tento zákon obsahoval a které ho učinily neefektivním až zbytečným.

První velkou chybou byla definice poloautomatických zbraní. Ty byly definovány vyjmenováním jednotlivých výrobců a přesným určením jejich produktů, které spadaly do tohoto zákazu.¹³⁹ Zákaz byl zobecněn pouze větou:

„...any of the firearms, or copies or duplicates of the firearms,...”^{140,141}

Zákonodárce umožnil výrobcům tento zákaz jednoduše obejít tím, že byt' i nepatrně změnili výrobek – například změnou rukojeti nebo jinou designovou změnou. Na tyto nové zbraně se pak zákaz nevztahoval a byly tak nadále prodejné.¹⁴² Další vadou tohoto zákazu bylo jeho omezení. Platil pouze pro zbraně vyrobené od doby účinnosti zákazu.¹⁴³ Zbraně vyrobené před jeho přijetím tak nebyly nijak dotčeny. Díky značným zásobám zbraní vyrobených před účinností zákazu a rychlé reakci výrobců, kteří přistoupili ke kosmetickým změnám a

¹³⁷ Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

¹³⁸ GIUS Mark. *Guns and Crime: The Data Don't Lie*. CRC Press, 2016. ISBN 9781315450872. str. 56-58

¹³⁹ Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

¹⁴⁰ Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

¹⁴¹ Jakákoliv zbraň, kopie, nebo duplikát zbraně...

¹⁴² GIUS Mark. *Guns and Crime: The Data Don't Lie*. CRC Press, 2016. ISBN 9781315450872. str. 56-58

¹⁴³ Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

přejmenování produktů, zákaz naprosto ztratil efekt a trh s poloautomatickými zbraněmi nebyl zásadně ovlivněn.¹⁴⁴

Účinnost tohoto zákazu vypršela v roce 2004. V tomto roce také došlo k několika pokusům o vyhodnocení efektivity zákazu a jeho vlivu na kriminalitu související se zbraněmi. Výsledek těchto studií ukázal téměř nulový dopad zákazu.¹⁴⁵

Tento neúspěch lze primárně přisuzovat neefektivnosti zákazu, který významně neovlivnil trh s poloautomatickými zbraněmi, a také tomu, že tyto zbraně mají pouze minimální zastoupení při páchání běžné kriminality.¹⁴⁶

Efektivita tohoto zákona byla jistě také ovlivněna tím, že z přibližně tři sta osmdesáti různých poloautomatických zbraní dostupných v roce 1994 na trhu bylo zakázáno pouze devatenáct. Tento výběr nebyl nijak relevantně podložen a zákazníkům tak bylo nabídnuto značné množství alternativních zbraní, a to i těch schopných pojmout velkokapacitní zásobníky.¹⁴⁷

Důvody pro vznik tohoto zákazu lze spatřovat v nepřesných informacích, se kterými zákonodárce pracoval, jako bylo například neoddělení vnitřního trhu od trhu exportního, a dále pak v jistém typu „popularity“ útoků těmito zbraněmi. Tato popularita však nespočívá v četnosti útoků ale v jejich výsledném efektu. Útoky poloautomatickými zbraněmi mají většinou velké množství obětí a z toho důvodu je jim věnována velká mediální pozornost. Na celkovém procentu obětí trestných činů spáchaných se zbraní se však tyto útoky podílejí pouze minimálně.¹⁴⁸

Po roce 2004 došlo několikrát k pokusu zákaz obnovit. Ani jeden z pokusů nebyl úspěšný, všechny však byly spojeny s několika mediálně známými útoky, které byly vedeny poloautomatickými zbraněmi.

---

¹⁴⁴ GIUS Mark. *Guns and Crime: The Data Don't Lie*. CRC Press, 2016. ISBN 9781315450872. str. 56-58

¹⁴⁵ GIUS Mark. *Guns and Crime: The Data Don't Lie*. CRC Press, 2016. ISBN 9781315450872. str. 56-58

¹⁴⁶ KLECK Gary. *Targeting Guns: Firearms and Their Control Social Institutions and Social Change*. Transaction Publishers. 1997. ISBN 9780202369419 str. 114-115

¹⁴⁷ KLECK Gary. *Targeting Guns: Firearms and Their Control Social Institutions and Social Change*. Transaction Publishers. 1997. ISBN 9780202369419 str. 114-117

¹⁴⁸ KLECK Gary. *Targeting Guns: Firearms and Their Control Social Institutions and Social Change*. Transaction Publishers. 1997. ISBN 9780202369419 str. 116-118

3.18. District of Columbia v. Heller, 554 U.S. 570 (2008)

Tento přelomový případ začal snahou District of Columbia¹⁴⁹ o úplný zákaz pistolí. Toho mělo být docíleno kriminalizací držení střelných zbraní a zákazem registrací. Samostatně pak byl upraven zákaz dispozice nelicencovanými zbraněmi a možnost šéfa policie vydat licenci na dobu jednoho roku. I legálně držaná zbraň pak musela být držena nenabitá a rozložená, nebo opatřená spoušťovým zámkem.¹⁵⁰

District of Columbia vycházel z předchozích rozhodnutí Nejvyššího soudu, která umožňovala omezení a zákaz určitého druhu zbraní. Ve spojení s případem *Robertson v. Baldwin*, 165 U.S. 275 se District of Columbia domníval, že právo držet zbraň není v roce 2008 nutné k organizování milic, neboť Spojené státy americké disponují profesionální armádou. V pojetí Druhého dodatku tak, jak byl do roku 2008 vykládán, pak právo držet zbraň úplně ztratilo význam a nebylo tedy nutné, aby občané zbraněmi disponovali.

Tato omezení byla soudně napadena Dickem Hellerem, který žádal o udělení licence. Tato žádost byla zamítnuta, Heller se tak obrátil na oblastní soud. Ten žalobu zamítl. Odvolací obvodní soud však Hellerovi vyhověl a konstatoval, že takovýto zákaz je v rozporu s Druhým dodatkem.¹⁵¹

Nejvyšší soud následně potvrdil rozhodnutí odvolacího soudu, čímž naprosto otočil výklad Druhého dodatku. I přesto Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí tvrdí, že toto rozhodnutí není v rozporu s rozhodnutími předchozími.¹⁵² To je však logicky zcela nemožné, neboť Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí pojímá Druhý dodatek zcela neslučitelně s rozhodnutími předchozími.

Samotné rozhodnutí je rozděleno na tři části, přičemž první část je dále rozdělena na šest dalších částí.

První část se věnuje výkladu textu Druhého dodatku Ústavy Spojených států amerických.

---

¹⁴⁹ Území ve Spojených státech amerických zahrnující Washington DC, které je pod přímou správou Kongresu

¹⁵⁰ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁵¹ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁵² *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

„1. Druhý dodatek chrání individuální právo držet střelnou zbraň, které není spojeno se službou v milici, a používat ji pro tradiční zákonné účely, jako je sebeobrana v domácnosti.

(a) Předmluva dodatku oznamuje účel, ale neomezuje ani nerozšiřuje rozsah druhé části, operační klauzule. Text a historie operační klauzule ukazují, že konotuje individuální právo držet a nosit zbraně.

(b) Předmluva odpovídá interpretaci operační klauzule Soudem. "Milice" zahrnovala všechny muže fyzicky schopné konat společně pro společnou obranu. Antifederalisté se obávali, že federální vláda bude odzbrojovat lidi, aby zablokovala tuto občanskou milici, a umožnili politické stálé armádě nebo vybrané milici vládnout. Reakcí bylo odmítnutí moci Kongresu regulovat staré právo jednotlivců držet a nosit zbraně, aby byl zachován ideál občanské milice.

(c) Výklad Soudu je potvrzen obdobnými právy na držení zbraně ve státních ústavách, které předcházely a následovaly okamžitě po Druhém dodatku.

(d) Historie návrhu Druhého dodatku, přestože má pochybný interpretační význam, odhaluje tři návrhy dodatku, které jednoznačně odkazují na individuální právo nosit zbraně.

(e) Výklad Druhého dodatku učenci, soudy a zákonodárci od okamžiku jeho ratifikace až do konce 19. století rovněž podporuje závěr Soudu.

(f) Žádný z precedentů Soudu nezakazuje výklad Soudního dvora. Ani *United States v. Cruikshank*, 92 U. S. 542, 553, ani *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252, 264-265 nevyvrací výklad dodatku jako individuálních práv. *United States v. Miller*, 307 US 174 neomezuje právo držet a nosit zbraně pouze pro účely milice, spíše omezuje typ zbraně, na něž se právo vztahuje, na ty, které jsou užívány milicemi, tj. takové, které jsou běžně užívány pro zákonné účely.¹⁵³

---

¹⁵³ 1. The Second Amendment protects an individual right to possess a firearm unconnected with service in a militia, and to use that arm for traditionally lawful purposes, such as self-defense within the home. Pp. 2–53.

(a) The Amendment’s prefatory clause announces a purpose, but does not limit or expand the scope of the second part, the operative clause. The operative clause’s text and history demonstrate that it connotes an individual right to keep and bear arms. Pp. 2–22.

(b) The prefatory clause comports with the Court’s interpretation of the operative clause. The “militia” comprised all males physically capable of acting in concert for the common defense. The Antifederalists feared that the Federal Government would disarm the people in order

Je zcela zjevné, že tento výklad nejenže neodpovídá předchozímu pojetí Druhého dodatku tak, jak byl uplatňován Nejvyšším soudem v minulosti, ale v některých tvrzeních sám sobě odporuje.

Rozhodnutí v případech *United States v. Cruikshank*, 92 U.S. 542 *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252 a *United States v. Miller*, 307 U.S. 174 zcela jednoznačně spojuje právo na držení zbraně se službou v milici a argumentačně z tohoto předpokladu vychází.

Argumenty pod písmeny (c), (d) a (e) se nezakládají na žádných doložitelných tvrzeních a jsou pojaty velice účelově.

Argument pod písmenem (a) je logicky nepochopitelným rozdělením věty Druhého dodatku na dvě nesouvisející části a odkaz na historické pojetí části první je při pohledu na předchozí judikaturu Nejvyššího soudu, mírně řečeno, nepravdivý.

Texty pod bodem jedna a písmenem (f) pak zcela odporují nejenom rozhodnutí v případě *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252, ale také základní logice a ostatním prezentovaným argumentům. V případě *Presser v. Illinois*¹⁵⁴ Nejvyšší soud jasně vymezil spojení mezi službou v milici a právem nosit zbraň, když konstatoval, že jediným účelem Druhého dodatku je právě umožnit nositelům zbraní sloužit, v případě potřeby, v milici.¹⁵⁵ Tento názor lze pak nepochybně dovodit i z rozhodnutí *United States v. Miller*¹⁵⁶. Pokud se právo zaručené Druhým

---

to disable this citizens' militia, enabling a politicized standing army or a select militia to rule. The response was to deny Congress power to abridge the ancient right of individuals to keep and bear arms, so that the ideal of a citizens' militia would be preserved. Pp. 22–28.

(c) The Court's interpretation is confirmed by analogous arms-bearing rights in state constitutions that preceded and immediately followed the Second Amendment. Pp. 28–30.

(d) The Second Amendment's drafting history, while of dubious interpretive worth, reveals three state Second Amendment proposals that unequivocally referred to an individual right to bear arms. Pp. 30–32.

(e) Interpretation of the Second Amendment by scholars, courts and legislators, from immediately after its ratification through the late 19th century also supports the Court's conclusion. Pp. 32–47.

(f) None of the Court's precedents forecloses the Court's interpretation. Neither *United States v. Cruikshank*, 92 U. S. 542, 553, nor *Presser v. Illinois*, 116 U. S. 252, 264–265, refutes the individual-rights interpretation. *United States v. Miller*, 307 U. S. 174, does not limit the right to keep and bear arms to militia purposes, but rather limits the type of weapon to which the right applies to those used by the militia, i.e., those in common use for lawful purposes. Pp. 47–54.

¹⁵⁴ *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252

¹⁵⁵ *Presser v. Illinois*, 116 U.S. 252

¹⁵⁶ *United States v. Miller*, 307 U.S. 174

Dodatkem vztahuje pouze na zbraně potřebné ke službě v milici, jak bylo v tomto případě rozhodnuto, je zcela nevyhnutelným závěrem takového tvrzení, že právo držet a nosit zbraň je od služby v milici neoddělitelné.

Druhá část rozhodnutí popisuje možnost omezení práva zaručeného Druhým dodatkem. Nejvyšší soud opět použil k argumentaci rozhodnutí ve věci *United States v. Miller*, 307 U.S. 174. I zde je ovšem toto rozhodnutí pojato velmi extenzivně. Argumentace Nejvyššího soudu i tady naráží na skutečné znění argumentů v případě *United States v. Miller*¹⁵⁷, které je užito zcela mimo kontext a s vynecháním nevhodících se pasáží.¹⁵⁸

Třetí část pak již zcela rezignuje na jakékoli legální argumenty a je tak pouze souhrnem proklamací, nesouvisejících s textem Druhého dodatku.¹⁵⁹

Případ *District of Columbia v. Heller*¹⁶⁰ položil základ současnému chápání Druhého dodatku jako osobního práva občanů držet a nosit zbraň za jakýmkoli legálním účelem. Došlo tak k úplné rezignaci na uplatňování textu Druhého dodatku jako celku, a jeho první část je od roku 2008 ignorována.

3.19. McDonald v. City of Chicago, 561 U.S. 3025 (2010)

Dva roky po otočení judikatury, ve prospěch zastánců zbraní, v případě *District of Columbia v. Heller*¹⁶¹, dochází také k otočení předešlé judikatury v otázce vázanosti států Druhým dodatkem Ústavy Spojených států amerických.

Nejvyšší soud uplatnil takzvaný proces selektivní inkorporace¹⁶², na základě kterého podřadil Druhý dodatek dodatku čtrnáctému¹⁶³. Díky tomu tak umožnil občanům Spojených států amerických uplatňovat práva zaručená Druhým dodatkem, tak jak byla definována v *District of Columbia v. Heller*¹⁶⁴, nejen vůči Kongresu ale také vůči vládám jednotlivých států.¹⁶⁵

---

¹⁵⁷ *United States v. Miller*, 307 U.S. 174.

¹⁵⁸ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁵⁹ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁶⁰ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁶¹ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁶² selective incorporation

¹⁶³ Fourteenth Amendment to the United States Constitution

¹⁶⁴ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570

¹⁶⁵ *McDonald v. City of Chicago*, 561 U.S. 3025

Tímto rozsudkem tak byl dokončen obrat v chápání práva na držení a nošení zbraně. Toto právo získalo velmi silné postavení a byla tak omezena možnost jeho regulace jak na federální, tak na státní úrovni.

3.20. Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)

Jaime Caetano, žijící ve státě Massachusetts, byla držitelkou paralyzérů. Ten si pořídila pro svoji ochranu před bývalým partnerem, který ji obtěžoval. Přesto, že proti němu bylo vystaveno několik zákazů přiblížení, tyto zákazy ignoroval a nadále vyhledával konfrontaci. Při jedné z těchto konfrontací zabránila Caetano fyzickému konfliktu tím, že ukázala svému bývalému partnerovi onen paralyzér, s tím, že pokud bude pokračovat v konfrontaci, pak paralyzér použije. Po příjezdu policie však byla Caetano obviněna z porušení zákona, neboť stát Massachusetts držení paralyzérů zakazoval.¹⁶⁶

Případ se dostal k Nejvyššímu soudu, který se zabýval otázkou, zda je držení paralyzérů chráněno Druhým dodatkem. Nejvyšší soud konstatoval, že test nastavený v *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570 vyžaduje pro možnost zákazu, aby se jednalo o zbraň nebezpečnou a neobvyklou. Obě tyto podmínky musí být splněny zároveň. Odvolací soud pak zákaz potvrdil, neboť podle jeho názoru Druhý dodatek chrání pouze zbraně existující v době jeho přijetí.¹⁶⁷

Paralyzér nebyl Nejvyšším soudem shledán ani neobvyklým ani nebezpečným, dále pak v rozsudku konstatoval, že pod ochranu Druhého dodatku spadají všechny zbraně, nejen zbraně válečné, nebo zbraně existující v době přijetí Druhého dodatku.¹⁶⁸

Došlo tak k odstranění jedné z posledních možností regulace konvenčních zbraní.

4. Současný stav Práva na držení zbraně

Tato kapitola se věnuje současnému stavu zbraňové regulace v jednotlivých amerických státech, společně se statistikami zločinů souvisejících se zbraněmi. Účelem kapitoly je potvrdit anebo vyvrátit tvrzení, že rozsáhlejší regulace zbraní má efekt na snížení počtu zločinů souvisejících se zbraněmi. V závěru se kapitola

---

¹⁶⁶ Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)

¹⁶⁷ Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)

¹⁶⁸ Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)

také věnuje mezinárodním statistikám a mezinárodnímu porovnání Spojených států amerických jako země s nejvíce zbraněmi na obyvatele.

4.1. Regulace zbraní přijaté jednotlivými státy

Regulace zbraní přijaté jednotlivými státy lze rozdělit do šesti základních kategorií. Těmi jsou: Red flag laws, Relinquishment laws, Assault weapons ban, High-capacity magazine ban, Prohibitions for high-risk individuals, Prohibitions for individuals with domestic violence convictions a Mandatory universal background checks.¹⁶⁹

Red flag laws jsou zákony umožňující zabavit zbraň osobě, která je soudem označena za nebezpečnou pro sebe, nebo své okolí.

Relinquishment laws vyžadují po osobách, které přestaly splňovat požadavky na držení zbraně, aby tyto zbraně odevzdaly.

Assault weapons ban zakazuje prodej útočných zbraní.

High-capacity magazine ban zakazuje prodej zásobníků schopných nést více než deset střel.

Prohibitions for high-risk individuals zakazuje držbu zbraně pro pachatele zločinů a násilných přečinů, dále pak osoby s mentálními problémy nebo drogovou závislostí.

Prohibitions for individuals with domestic violence convictions neumožňuje držbu pro osoby odsouzené za domácí násilí nebo stalking.

Mandatory universal background checks jsou státem vyžadované bezpečnostní prověrky, které musí podstoupit každý zájemce o koupi zbraně.¹⁷⁰

---

¹⁶⁹ SHAPIRO, Leslie, Sahil CHINYO a Aaron WILLIAMS. How strictly are guns regulated where you live?. The Washington Post [online]. Washington, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/graphics/2017/national/assault-weapons-laws/?utm_term=.4ef6f6c474b4

¹⁷⁰ SHAPIRO, Leslie, Sahil CHINYO a Aaron WILLIAMS. How strictly are guns regulated where you live?. The Washington Post [online]. Washington, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/graphics/2017/national/assault-weapons-laws/?utm_term=.4ef6f6c474b4

Dalšími opatřeními, které mohou státy upravovat, jsou regulace prodeje, licenční povinnost na určité typy zbraní a možnost omezení otevřeného, nebo skrytého nošení.¹⁷¹

Jednotlivé státy ve Spojených státech amerických mají k regulaci zbraní velmi odlišný přístup. Tento přístup závisí na tradici daného státu a na způsobu jeho osídlení. Velká regulace je zejména ve státech s velkými městy, okolo kterých je vysoká hustota obyvatel. Naopak ve státech s roztroušeným osídlením a velkou tradicí v držení zbraně, zejména jihovýchod a severozápad Spojených států amerických, je regulace minimální. To lze vidět na příkladu zbraňové regulace ve státech Massachusetts a Aljaška.

Massachusetts

Ve státě Massachusetts je třeba k pořízení, držení, vypůjčení nebo nájmu zbraně licence. Tato licence je rozdělena na dvě kategorie A a B. Licence typu B však neopravňuje držitele ke skrytému nošení zbraně na veřejných místech. I v soukromých objektech je pak nositel povinen uchovávat zbraň nenabitou. Dále neopravňuje držitele k držení velkokapacitních zbraní a zásobníků. Pro skryté nošení zbraně a pro možnost vlastnit velkokapacitní zbraň je tak nutné být držitelem licence A, nebo být členem klubu, který je držitelem licence typu A. Licence typu B tak slouží k držení malokapacitních zbraní a zásobníků a různých typů pepřových sprejů, určených k dočasnému paralyzování člověka.¹⁷²

Pro obdržení licence je nutno splnit několik požadavků. Prvním a důležitým je věk dvaceti jedna, nebo více let. Žadatel musí být oprávněný resident státu Massachusetts, nesmí proti němu být vydán zákaz přiblížení, nesmí na něj být vydán zatýkácí rozkaz, a to v žádném z padesáti států Spojených států amerických. Dále pak žadatel nesmí být uprchlíkem před spravedlností a nesmí být ani zbaven občanských práv. Zajímavou podmínkou je zákaz držení zbraně pro obyvatele, kteří byli propuštěni z armády beze cti.¹⁷³ Na žadatele jsou dále kladeny nároky na znalost legislativy spojené s držením a nošením zbraní. Musí být shledán psychicky způsobilým a odpovědným. Toto hodnocení je plně v pravomoci komise vydávající

---

¹⁷¹ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17].

Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

¹⁷² MA Ch. 140 Sec. 131

¹⁷³ MA Ch. 140 Sec. 131

licence a může být založeno nejen na posudcích odborníků ale také na dosavadním průběhu žadatelova života.¹⁷⁴

Stát Massachusetts zakázal útočné zbraně a velkokapacitní zásobníky. Výjimku představují ty, které byly vlastněny již před rokem 1994. Manipulace s nimi však je přísně omezena. Není možné s tímto typem zbraní a zásobníků manipulovat mimo soukromí objekt, který byl uveden jako místo bydliště držitele licence – výjimkou jsou pouze situace převodu vlastnictví zbraně, převozu na střelnici, lovu, opravy, nebo odevzdání zbraně příslušnému úřadu. Zakázáno je vlastnictví tlumičů zvuku a nošení dlouhých zbraní.¹⁷⁵

Důležitou zbraňovou regulací je také povinnost licencovaného prodejce ověřit identitu a licenci zákazníka předtím, než k prodeji dojde. Informace o zákazníkovi, jeho licenci a identifikačním kódu zbraně je pak prodejce povinen uchovávat.¹⁷⁶

Aljaška

Aljaška patří ke státům s nejmenší zbraňovou regulací. Ke koupi a držení zbraně není vyžadována žádná licence. To společně s faktem, že ve státě Aljaška neexistuje povinnost bezpečnostní prověrky pro držení zbraně, znamená neexistenci přehledu o zbraních a vlastnících zbraní na území Aljašky.

Vlastníci zbraní nemusejí svoji zbraň registrovat a neexistuje ani nutnost nahlásit její zcizení nebo ztrátu. V případě nálezu zbraně, ať již jako důkazu o zločinu nebo i jinak, není možné dohledat majitele, nebo jakkoli zpětně vysledovat pohyb dané zbraně v minulosti.¹⁷⁷ Ve státě nejsou zavedeny žádné regulace zakazující útočné zbraně, velkokapacitní zbraně ani tlumiče a jiná příslušenství.

Zákony Aljašky tak obsahují pouze dvě restrikce spojené se zbraněmi. Tou první je informační povinnost. Každý, kdo má u sebe zbraň při jednání s policistou, nebo jinou osobou vymáhající právo, je povinen tuto osobu informovat o tom, jakou zbraň u sebe má, včetně zbraní ve vozidle při silniční kontrole a zbraní

---

¹⁷⁴ MA Ch. 140 Sec. 131

¹⁷⁵ MA Ch. 140 Sec. 131

¹⁷⁶ MA Ch. 140 Sec. 128A

¹⁷⁷ AS 18.65.810

v nemovitosti při zásahu v dané nemovitosti. Musí uvést přesné umístění zbraně a informace o tom, zda je zbraň nabitá, popřípadě informace o zajištění zbraně.¹⁷⁸

Druhá regulace se týká skrytého nošení pistolí. Neexistuje generální zákaz skrytého nošení, avšak v některých oblastech mohou místní orgány vyžadovat licenci. K té je potřeba podat žádost na příslušném úřadě. Žádost musí obsahovat základní identifikační údaje, otisky prstů, pasovou fotografii, doložení dokladu o úspěšném absolvování kurzu o ovládání pistole, kopii řidičského průkazu nebo jiného dokladu obsahujícího fotografii. Je také nutné být psychicky způsobilý pro nošení zbraně.¹⁷⁹

Regulace skrytého nošení zbraně je však pouze dobrovolná. Pokud daná osoba chce být držitelem licence pro skryté nošení a zároveň splňuje požadavky zákona, může pak o danou licenci zažádat. Pokud ovšem být držitelem licence nechce, může nosit skrytou zbraň i bez licence.¹⁸⁰

Aljaška je jedním ze států, který nemá téměř žádná omezení pro vlastnictví a nošení zbraní. Platné regulace jsou vždy pouze na základě federálních zákonů. Zároveň má však velkou míru kriminality oproti státu Massachusetts, který má na poměry Spojených států amerických přísnou restriktivní legislativu.¹⁸¹

4.2. Mezinárodní postavení Spojených států amerických

Mezi vyspělými státy mají Spojené státy americké nejvíce zbraní na obyvatele. V roce 2007 tento poměr dosahoval k 88,8 zbraní na 100 obyvatel. To je v porovnání s Austrálií, 15 zbraní na 100 obyvatel a Japonskem, 0,6 zbraní na 100 obyvatel, extrémní množství.¹⁸²

Toto množství zbraní má několik příčin. Jednou z hlavních je tradice. Od počátku osidlování severní Ameriky byla zbraň jediným prostředkem k zajištění vlastní bezpečí a bezpečí rodiny. V rámci boje o nezávislost a později občanské války bylo vlastnictví zbraně téměř nutností. To bylo navíc podpořeno častými střety s původními obyvateli. Zbraň se tak stala symbolem nejen bezpečí, ale po přijetí Druhého dodatku, také znakem svobody. Tak je chápána velkým množstvím

---

¹⁷⁸ AS 18.65.810

¹⁷⁹ AS 18.65.700

¹⁸⁰ AS 18.65.790

¹⁸¹ Viz. kapitola Aktuálnost práva držet zbraň v současnosti.

¹⁸² MASTER, Jonathan. U.S. Gun Policy: Global Comparisons. Council of Foreign Relations [online]. 2017 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounder/us-gun-policy-global-comparisons>

občanů Spojených států dodnes. Další příčinou je velice mírná regulace zbraní. Oproti evropským státům, Austrálii, nebo Japonsku, je ve Spojených státech velmi jednoduché získat povolení držet zbraň, je-li takové povolení vůbec vyžadováno.

Jak již bylo popsáno výše, množství zbraní má přímý vliv na množství zločinů se zbraněmi souvisejícími. Tato souvislost je jasně viditelná i na mezinárodní úrovni.

V roce 2007 bylo ve Spojených státech amerických spácháno zbraní v průměru 3,54 vražd na 100000 obyvatel, zatímco v Austrálii pouze 0,16 a Japonsku 0.¹⁸³

Většina těchto vražd byla ve Spojených státech amerických spáchána nejméně regulovaným typem zbraně – pistolí. Jedná se až o osmdesát procent vražd spáchaných střelnou zbraní, to tvoří přibližně padesát procent všech vražd spáchaných na území Spojených států amerických. Pistole se také objevuje až v devadesáti procentech všech zločinů nekončících smrtí.¹⁸⁴ Tomu ovšem neodpovídají přijímané regulace, které se zaměřují na útočné zbraně a brokovnice.

Z těchto statistik vyplývá, že regulace zbraní ve Spojených státech amerických neodpovídá mezinárodním standardům. Kongres ani vlády jednotlivých států nedokáží adekvátně reagovat na nastalou situaci. To se projevuje v neměnicím se množství trestných činů s použitím zbraně.¹⁸⁵

5. Aktuálnost práva držet zbraň v současnosti

5.1. Spojené státy americké

Otázka práva držet zbraň je v současné době velmi kontroverzní, a to nejen ve Spojených státech amerických. Tam je ovšem tato otázka nejaktuálnější a nejsložitější. Obyvatelé Spojených států amerických mají ke zbraním velmi specifický vztah, založený na historické tradici zbraňové kultury. V současné době však tato přetrvávající tradice vyvolává stále více otázek a problémů. S modernizací

---

¹⁸³ MASTER, Jonathan. U.S. Gun Policy: Global Comparisons. Council of Foreign Relations [online]. 2017 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounders/us-gun-policy-global-comparisons>

¹⁸⁴ PLANTY, Michael a Jennifer L. TRUMAN. Firearm Violence, 1993-2011. U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs, Bureau of Justice Statistics, 2013. str. 1

¹⁸⁵ PLANTY, Michael a Jennifer L. TRUMAN. Firearm Violence, 1993-2011. U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs, Bureau of Justice Statistics, 2013. str. 2

zbraňových technologií roste i kriminalita, při které jsou užity zbraně. Zároveň také s rostoucí výkoností zbraní rostou škody při této kriminální činnosti způsobované. Stále častějším jevem jsou útoky střelců užívajících legálně držené zbraně.

Tyto útoky přitahují značnou míru celosvětové pozornosti. Jako reakce se po každém z těchto útoků objevují petice a protesty požadující zavedení přísnějších omezení pro držení zbraně. Dále je pak protestujícími požadováno, aby tyto předpisy byly důsledně kontrolovány. Tím by se pak dalo některým útokům předejít a u jiných omezit jejich dopad.

Druhou stranu sporu pak představuje Národní střelecká asociace (dále jen NRA).¹⁸⁶ Jejím hlavním cílem je propagovat vlastnictví zbraní. Mezi členy NRA jsou významní političtí činitelé.

Tento dlouhotrvající spor je založen na dvojím výkladu Druhého dodatku Ústavy. Případ *District of Columbia v. Heller*, 554 U.S. 570 (2008) pak napomohl zastáncům volného přístupu ke zbraním k zastavení pokusů kontrolovat, nebo omezit držení zbraně. Nejsou však k dispozici žádné statistiky podporující skutečnost, že držitelé zbraní jsou méně častými oběťmi trestných činů. Naopak z celosvětového pohledu je jasné že země s více držiteli zbraní mají také více obětí s těmito zbraněmi spojených.

Spojené státy americké jsou jedinou civilizovanou zemí, kde k masovým útokům střelnými zbraněmi dochází v tak rozsáhlém měřítku.¹⁸⁷ Při nich bylo zabito osm set čtyřicet osm lidí a dalších tři sta třicet devět lidí zraněno. Tyto ztráty na životech a zranění jsou způsobena primárně snadnou dostupností opakovacích zbraní a velkokapacitních zásobníků. Oběti tak nemají šanci na útok reagovat, neboť čas potřebný pro útočníka k napáchání škody je minimální.

Dalším velkým problémem ve Spojených státech amerických je kontrola existujících zbraňových omezení. Více než třicet procent útoků je spácháno střelci, kteří měli zákaz držet zbraň.¹⁸⁸ To může být způsobeno třemi faktory.

---

¹⁸⁶ National Rifle Association

¹⁸⁷ 156 případů mezi roky 2009-2016; *Mass Shootings in the United States: 2009-2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://everytownresearch.org/reports/mass-shootings-analysis/>

¹⁸⁸ *Mass Shootings in the United States: 2009-2016* [online]. 2017 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://everytownresearch.org/reports/mass-shootings-analysis/>

Prvním je nedostatečná kontrola a vymáhání zákazu. Střelec tak měl možnost ponechat si již vlastněné zbraně po vyslovení zákazu. Tomu přispívá i již dříve zmíněný fakt, že většina států nemá legislativu upravující evidenci zbraní. Není tak možno dohledat, zda daná osoba, které byl vysloven zákaz, odevzdala všechny držené zbraně.

Druhým faktorem je nedostatečná kontrola kupujícího při nákupu nové zbraně, a to jak od obchodníka, tak od jiného držitele. Tyto nedostatky opět vedou k nedohledatelnosti informace o počtu a druhu zbraní, které daná osoba drží. Většina států nemá žádnou úpravu omezující prodej zbraní mezi spotřebiteli a na výstavištích. Kontrola obchodníků prodávajících v řádně licencovaných obchodech je tak spíše zbytečnou administrativní zátěží než účinným opatřením, neboť osoba, která by neprošla kontrolou u obchodníka, má možnost pořídit si zbraň od jiného držitele nebo na výstavišti.¹⁸⁹

Třetím faktorem je pak nedostatečná kontrola u obchodníků, kdy většina států nepožaduje kontrolu a prověření osoby, která má zájem zakoupit zbraň. I u států, které takovou povinnost zavedly, jsou však v zákonech výjimky. Zbraň tak může pořídit kdokoliv.¹⁹⁰

Zbraně tak pro část společnosti představují hlavní zdroj nebezpečí. Toho často využívají politické strany i samotní politici pro získání snadné politické výhody.

Ve spojitosti s dostupnými oficiálními statistikami úmrtí, která jsou spojena se střelnými zbraněmi,¹⁹¹ lze dojít na příkladu dvou států Massachusetts a Rhode Island, které měly v roce 2016 nejnižší statistiku úmrtí spojených se střelnými zbraněmi na 100000 obyvatel, a států Alabama a Aljaška které měly naopak tuto statistiku nejvyšší, k tomu, že regulace zbraní je přímo souvislá s počtem úmrtí se zbraněmi spojených.¹⁹²

---

¹⁸⁹ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

¹⁹⁰ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

¹⁹¹ Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

¹⁹² Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

Massachusetts s 3,4 úmrtími spojenými se zbraněmi na 100000 obyvatel v roce 2016, byl v letech 2014,2015 a 2016 vždy jeden ze čtyřech států s nejmenším počtem těchto úmrtí. Stejně tak i Rhode Island s 4,1 těchto úmrtí v roce 2016.¹⁹³ Oba tyto státy se vyznačují velkou regulací zbraní. Tato regulace spočívá jak v prodeji, tak i při následném vlastnictví.¹⁹⁴

Na druhé straně statistik výše popsaných úmrtí se nachází Aljaška s 23,3 a Alabama 21.5 úmrtí v roce 2016.¹⁹⁵ Oba tyto státy mají minimální nebo vůbec žádnou regulaci zbraní.¹⁹⁶

Při geografickém pohledu na státy nejvíce a nejméně regulující zbraně je zjevné, že státy na severovýchodě Spojených států amerických mají signifikantně větší zbraňovou legislativu než jakákoli jiná část Spojených států amerických.¹⁹⁷ Tyto regulace se pak promítají také do počtu úmrtí souvisejících se zbraněmi, kdy se severovýchodní státy pravidelně umísťují mezi státy s nejnižším počtem těchto úmrtí. Opačný trend lze vypořádat mezi jihovýchodními státy, které nepřistoupily k téměř žádné zbraňové regulaci a statistiky úmrtí se v nich pravidelně pohybují v nejvyšších číslech. Jedná se až o pětinasobný počet oproti severovýchodním státům.¹⁹⁸

Ve statistickém pohledu je velmi zajímavým státem Kalifornie. Jako jediná z jihozápadních států zavedla silnou zbraňovou regulaci.¹⁹⁹ Tato regulace se znatelně projevila na počtu úmrtí, který je v Kalifornii přibližně poloviční oproti sousedním státům. Obdobný rozdíl je zřetelný také mezi Havají a Aljaškou. Oba tyto státy jsou odděleny od zbytku Spojených států amerických. Havaj má na rozdíl

---

¹⁹³ Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z:

https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

¹⁹⁴ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

¹⁹⁵ Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z:

https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

¹⁹⁶ SHAPIRO, Leslie, Sahil CHINYOY a Aaron WILLIAMS. How strictly are guns regulated where you live?. The Washington Post [online]. Washington, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/graphics/2017/national/assault-weapons-laws/?utm_term=.4ef6f6c474b4

¹⁹⁷ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

¹⁹⁸ Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z:

https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

¹⁹⁹ Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

od Aljašky pětinaový počet úmrtí souvisejících se zbraněmi na 100000 obyvatel.²⁰⁰ Tomu také odpovídá zbraňová legislativa, která na Aljašce není. Havaj také nepatří ke státům se silnou regulací zbraní, avšak patří ke státům s nadprůměrnými omezeními.²⁰¹

Pokud tak byla historickým důvodem pro právo držet zbraň účast v milici, přičemž lze přistoupit i na argument sebeobranu v době se špatnou vymahatelností práva, dnes oba tyto argumenty odpadají a pro takto velké rozšíření zbraní mezi obyvateli není žádný důvod.

Argumentem zastánců zbraňové volnosti je, že se jedná o právo zaručené Ústavou, a proto ho nelze omezit ani zrušit. Nicméně takové omezení, nebo vymizení z důvodu neuplatnitelnosti práva v současné době se již stalo.

Z pohledu argumentace Ústavou zaručeným právem se nabízí srovnání se sekci 8 prvního článku Ústavy.

„The Congress shall have Power...To...grant Letters of Marque and Reprisal...”²⁰²

Je zcela jasné, že toto právo je v současné době zastaralé a nemá možnost uplatnění v praxi. Proto lze analogicky vyvodit, že i v druhém dodatku se jedná o právo, které v současnosti nemá prostor pro uplatnění. U obou těchto práv lze dovodit, že právo jako takové nezaniklo, avšak současné okolnosti neumožňují jeho užití. Toto je zjevnější u práva držet a nosit zbraň pro účely milic, neboť milice již ve Spojených státech amerických neexistují.

V souvislosti s terorismem byl také změněn výklad několika dalších dodatků. Například byl změněn výklad práva na soukromí, zaručené čtvrtým dodatkem, a to tak, že policie dostala větší prostor k prohledávání osob na základě dříve nepoužitelných podezření. Tato podezření mohou v současné době zahrnovat

---

²⁰⁰ Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

²⁰¹ SHAPIRO, Leslie, Sahil CHINOY a Aaron WILLIAMS. How strictly are guns regulated where you live?. The Washington Post [online]. Washington, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/graphics/2017/national/assault-weapons-laws/?utm_term=.4ef6f6c474b4

²⁰² Ústava Spojených států amerických, článek 1 sekce 8; Kongres má právo udělit korzářskou licenci.

i osoby, se kterými se podezřelý stýkal, jeho náboženské vyznání, nebo navštívená místa.²⁰³

Je tedy zřejmé, že stejně jako vše ostatní, tak i právo se musí vyvíjet společně s vývojem společnosti. Více než tři sta let staré principy musejí být změněny a pokud není změna možná, je nutné přizpůsobit alespoň výklad.

5.2. 2018

Rok 2018 je nejvýraznějším rokem, v oblasti protestů, na podporu omezení zbraní. Protesty probíhají po celých Spojených státech amerických. Protesty jsou reakcí na střelbu na střední škole, při které přišlo o život sedmnáct lidí.

14. února 2018 zaútočil devatenáctiletý mladík na svoji bývalou školu. Útok byl proveden za použití poloautomatické pušky s několika zásobníky.²⁰⁴ Celkem byl útočník vlastníkem deseti zbraní. Všechny byly poloautomatické pušky a minimálně čtyři z nich byly legálně pořízeny u licencovaných prodejců.²⁰⁵ Pachatel měl dlouhodobé mentální problémy. Zbraním se začal věnovat po rozchodu s přítelkyní v roce 2016.²⁰⁶ Oběťmi útoku se stalo sedmnáct lidí – žáků a učitelů.

Tato událost spustila největší vlnu protestů na podporu omezení a kontroly zbraní a zavedení nových regulačních pravidel pro jejich koupi a držení. Na pochodu za regulaci zbraní, který se konal 24. března 2018 ve Washingtonu DC, se účastnilo několik set tisíc lidí. Tento protest byl podpořen i menšími protesty v dalších městech nejen ve Spojených státech amerických, ale také jinde ve světě.²⁰⁷

Na protest reagovalo mnoho politiků. Prezident Spojených států amerických označil událost za tragédii. Byl také představen nový federální zákon na regulaci

---

²⁰³ COLE David, James DAMPSEY. *Terrorism and the Constitution Sacrificing Civil Liberties in the Name of National Security*. New York: New Press, 2006. ISBN 9781595585868. str. 114

²⁰⁴ PHIPPS, Claire a Sam LEVIN. 17 confirmed dead in 'horrific' attack on Florida high school – as it happened. *The Guardian* [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/us-news/live/2018/feb/14/florida-school-shooting-live-updates-latest-news-marjory-stoneman-douglas>

²⁰⁵ MCLAUGHLIN, Elliott a Madison PARK. School shooter's past includes buying guns, cutting, slurs and mental illness. *CNN* [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/02/19/us/florida-school-shooting/index.html>

²⁰⁶ MCLAUGHLIN, Elliott a Madison PARK. School shooter's past includes buying guns, cutting, slurs and mental illness. *CNN* [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/02/19/us/florida-school-shooting/index.html>

²⁰⁷ ČTK. Jeden z největších protestů od války ve Vietnamu. Státisíce lidí v USA žádaly omezit prodej zbraní. *Aktualne.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/desetitisice-studentu-miri-demonstrovat-do-washingtonu-omezit-r~ee2aeb6e2f7811e880d30cc47ab5f122/>

zbraní. Ten by měl zabránit koupi zbraní osobám s psychickými problémy, násilnou minulostí a dalšími charakteristikami, které by danou osobu činily nevhodnou k vlastnění zbraně. Tento zákon však prezident Donald Trump odmítl přednést, neboť, podle jeho tvrzení, nemá zákon regulující zbraně možnost úspěchu v Kongresu ovládaném Republikánskou stranou.²⁰⁸

V roce 2018 se jednalo už o třicátou masovou střelbu na území Spojených států amerických. To je více než na celém Území Evropy.²⁰⁹ O prosazení zákazu útočných pušek, taková byla použita i pro výše zmíněný útok, se pokusil prezident Barack Obama v roce 2013. Zákon byl ovšem odmítnut Republikánskou stranou. Ta odmítá téměř jakákoli omezení držení a nošení zbraní ve Spojených státech amerických.²¹⁰

5.3. Evropa

Prodej zbraní není kontroverzní otázkou pouze ve Spojených státech amerických. V souvislosti s uprchlickou krizí a směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 o kontrole nabývání a držení zbraní, došlo také v Evropě k diskuzi o aktuálnosti práva na držení zbraně.

Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 o kontrole nabývání a držení zbraní upravuje na celoevropské úrovni podmínky pro nákup a držení zbraní. Přináší několik významných změn i do Českého práva. Tyto změny přinášejí přísnější podmínky pro nabývání a držení zbraně. Mezi novými zákazy bude úplný zákaz přestavěných poloautomatických zbraní, které byly dříve automatické a poloautomatické zbraně s možností jednadvaceti opakovaných výstřelů u krátkých a deseti u dlouhých zbraní. Toto bude také upraveno zákazem prodeje zásobníků překračujících kapacitou zmíněné počty výstřelů, přičemž vlastnictví takového zásobníku bude znamenat odebrání zbrojního průkazu.

---

²⁰⁸ YEE, Vivian a Alan BLINDER. National School Walkout: Thousands Protest Against Gun Violence Across the U.S. The New York Times [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/03/14/us/school-walkout.html>

²⁰⁹ ROBINSON, Melia a Skye GOULD. There have been 30 mass shootings in the US so far in 2018 — here's the full list. Business Insider [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2018/02/15/europe-had-school-shootings-too-then-they-did-something-about-it/?utm_term=.d77a4794369b

²¹⁰ SIDDIQUI, Sabrina. Assault Weapons Ban, High-Capacity Magazine Measures Fail In Senate Vote. HUFFPOST [online]. 2013 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.huffingpost.com/2013/04/17/assault-weapons-ban_n_3103120.html

V neposlední řadě pak nová směrnice přinese zákaz poloautomatických zbraní se sklopnou pažbou, pokud jsou kratší než šedesát centimetrů.²¹¹

Další změna bude v oblasti registrace zbraní, kdy se nově budou muset registrovat poplašné a signální zbraně, znehodnocené zbraně a historické repliky, pokud se jedná o jedno nebo dvouhranné zbraně nabíjené zepředu.²¹²

Směrnice se dotkne odhadem až čtyř set čtyřiceti tisíc zbraní a více než milionu zásobníků. V obou případech se jedná o odhad počtu zbraní, které jsou směrnici zakázány. Další statisíce zbraní bude nutné nově zaregistrovat.²¹³ Česká republika se směrnici nesouhlasí a brání se proti ní u Soudního dvora Evropské unie. Jako základ argumentace proti směrnici bývalý ministr vnitra Milan Chovanec uvedl, že se nejedná o nepřiměřený zásah do pravomocí jednotlivých států pod záminkou boje proti terorismu.²¹⁴

Nastala tak zajímavá situace, kdy lidé žijící v oblasti s velkým množstvím trestných činů, které byly spáchány za použití zbraně, protestují za přijetí legislativních opatření, která by procento těchto činů snížila. Orgány této oblasti regulace vytrvale odmítají a adekvátně nereagují na tuto trestnou činnost. Naopak orgány oblastí s malým množstvím trestných činů souvisejících se zbraněmi zpřísňují regulace pro nákup a držení zbraní, a to navzdory přání obyvatel těchto oblastí.

Je ovšem otázkou, zda je aktivita některých českých politiků, odmítajících zbraňové regulace, založena na jejich vnitřním přesvědčení, nebo zda se jedná pouze o pokus, jak si na tomto tématu chtějí zajistit mediální viditelnost.

---

²¹¹ NOVÁKOVÁ, Lucie. Přehled možných dopadů revize evropské směrnice o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-moznych-dopadu-revize-evropske-smernice-o-zbranich.aspx>

²¹² NOVÁKOVÁ, Lucie. Přehled možných dopadů revize evropské směrnice o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-moznych-dopadu-revize-evropske-smernice-o-zbranich.aspx>

²¹³ NOVÁKOVÁ, Lucie. Přehled možných dopadů revize evropské směrnice o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-moznych-dopadu-revize-evropske-smernice-o-zbranich.aspx>

²¹⁴ NOVÁKOVÁ, Lucie. ČR podá žalobu proti směrnici EU o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z:

<http://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=22075645&docType=ART>

Závěr

Vývoj práva na držení zbraně začíná v Anglii v patnáctém století. Zbraň byla považována za záruku bezpečí, a to zejména kvůli neexistenci státních orgánů vymáhajících právo. Obyvatelé tak tvořili skupiny, později nazvané milice, které měly za úkol chránit města, a tedy také životy a majetek jejich obyvatel. Tato služba se později stala povinnou. Po rozšíření moci Parlamentu se panovník několikrát pokusil omezit držení zbraní mezi obyvateli. Toto omezení mělo oficiálně za cíl snížení kriminality, panovala však obava, že se jedná pouze o pokus omezit moc lidu a Parlamentu.

V průběhu kolonizace Ameriky se zbraň stala nezbytnou součástí vybavení kolonizátorů, kteří ji mimo lovu používali také pro boj s indiány a různými zločineckými skupinami. Rozšíření zbraní se pak projevilo jako velmi výhodné v průběhu války o nezávislost. Američané se nemohli spoléhat na zásobování z Evropy, a tak používali zbraně, které měli, nebo které ukořistili Angličanům. Různorodost složení zbraní ve skupinách amerických osadníků měla významný vliv na úspěch v partizánské válce, kterou proti Anglii vedli.

Po přijetí Ústavy a listiny práv nastalo období, ve kterém zbraně přestávaly hrát tak zásadní roli. Proto postupně dochází k jejich omezování. Nejprve jsou omezovány pouze na základě práva jednotlivých států, v té době přichází zejména omezení dispozice se zbraněmi.

V souvislosti s první, ale hlavně s druhou světovou válkou, došlo k významnému posunu ve zbraňové technologii. Zbraně se staly mnohem ničivějšími, a proto bylo nezbytné na tento vývoj reagovat i legislativou omezující vlastnictví a dispozice s těmito novými typy zbraní. Jednalo se hlavně o nové typy výbušnin, bojových plynů a rychlopalných zbraní.

V následné studené válce vývoj zbraní ještě zrychlil a díky novým technologiím a většímu majetku obyvatel Spojených států amerických, se zbraně staly snadno dostupné pro všechny, a to včetně těch nejničivějších. V tomto období také přibývá federální legislativy, která výrazně omezuje dispozice právě s těmito nejničivějšími zbraněmi, například automatickými puškami. Na druhou stranu legislativa omezující dispozice se standardními zbraněmi je ponechána na jednotlivých státech.

Jednotlivé státy nepostupují v rámci pravomoci omezovat držení zbraní stejně. Tento nestejný postup je významný zejména při geografickém srovnání, kdy na severovýchodě Spojených států amerických platí nejpřísnější zbraňové regulace. Tyto regulace jsou zcela nepochybně zásahem do osobní svobody obyvatel, avšak jako výsledkem regulací mají tyto státy nejnižší kriminalitu s použitím zbraně na počet osob.

Otázka držení zbraní se objevuje, zejména v poslední době, v souvislosti s masovými střelbami, které mají velký počet obětí. První čtvrtletí roku 2018 přineslo největší protesty na podporu regulace zbraní v historii. Podobné protesty však během posledních třiceti let nejsou ničím výjimečným, neboť masová střelba se stala nebezpečnou součástí života ve Spojených státech amerických. Bohužel se protestujícím zatím nepodařilo přesvědčit odpovědné senátory a kongresmany o akutní potřebě zbraňové regulace. Zároveň však protestující opominají fakt, že podíl obětí masových střelb je na celkovém počtu obětí trestné činnosti, které byly zabity zbraní, zastoupen pouze malým procentem, když více než padesát procent obětí je zabito pistolí.

V Evropě se lze v poslední době setkat se zvýšeným zájmem o regulace zbraní, a to i přesto, že kriminalita se zbraněmi spojená, netvoří zásadní problém. Řada států tak nové regulace zaváděné Evropskou unií považuje za zbytečné.

Seznam použité literatury:

Knihy

BRANDWEIN Pamela. *Rethinking the Judicial Settlement of Reconstruction*. Cambridge University Press, 2011. ISBN 9781139496964

CARTER, Gregg Lee. Gun control in the United States: a reference handbook. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2006. ISBN 9781851097609.

CARTER, Gregg Lee. Guns in American society: an encyclopedia of history, politics, culture, and the law. 2nd ed. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, 2012. ISBN 0313386706.

COLE David, James DAMPSEY. Terrorism and the Constitution Sacrificing Civil Liberties in the Name of National Security. New York: New Press, 2006. ISBN 9781595585868.

COTTROL, Robert J. Gun control and the Constitution: sources and explorations on the Second Amendment. New York: Garland Pub., 1994. ISBN 9780815316664.

CROSS, Nathaniel a Michael A. SOMMERS. Understanding your right to bear arms. New York: Rosen Pub., 2012. ISBN 9781448846641.

EPSTEIN, Lee a Thomas G. WALKER. Constitutional law for a changing America. 8th ed. Thousand Oaks, CA: CQ Press, c2013. ISBN 9781452226743.

GIUS Mark. *Guns and Crime: The Data Don't Lie*. CRC Press, 2016. ISBN 9781315450872.

GOLD, Susan Dudley. Gun control. New York: Benchmark Books, c2004. ISBN 9780761415848.

GREENBERG, Karen J. a Joshua L. DRATEL. The torture papers: the road to Abu Ghraib. New York: Cambridge University Press, 2005. ISBN 9780521853248.

H. RICHARD UVILLER a WILLIAM G. MERKEL. The militia and the right to arms, or, How the Second Amendment fell silent. Durham, N.C: Duke University Press, 2002. ISBN 9780822384274.

HALL Kermit L. *The Oxford Guide to United States Supreme Court Decisions*. Oxford University Press, USA, 2001. ISBN 9780195139242.

JAMES B. JACOBS. *Can gun control work?*. Oxford: Oxford University Press, 2002. ISBN 9780195349214.

JILLSON, Cal. *American Government: Political Development and Institutional Change*. 7. Routledge, 2013. ISBN 9781136269691.

JOHNSON, Nicholas J., David B. KOPEL a George A. MOCSARY. *Firearms law and the Second Amendment: regulation, rights, and policy*. Second edition. New York: Wolters Kluwer Legal & Regulatory U.S./Aspen Publishers, 2018. ISBN 9781454876441.

JOYCE LEE MALCOLM. *To keep and bear arms: the origins of an Anglo-American right*. Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1996. ISBN 0674893077.

KLECK Gary. *Targeting Guns: Firearms and Their Control Social Institutions and Social Change*. Transaction Publishers. 1997. ISBN 9780202369419.

LABUNSKI Richard. *James Madison and the Struggle for the Bill of Rights*. Oxford University Press, 2006. ISBN 9780199740994

LOWE, David. *Terrorism: Law and Policy: Law and Policy*. Routledge, 2018. ISBN 9781317219033.

MAUREEN A. PIROG a EMILY M. GOOD. *Public policy and mental health avenues for prevention*. Thousand Oaks, Calif: SAGE Publications, 2013. ISBN 9781483307671.

MCCORMACK, Matthew. *Embodying the militia in Georgian England: Matthew McCormack*. New York: Oxford University Press, 2015. ISBN 9780198703648.

SMITH, Ritch. *Fifth Amendment: The Right to Fairness*. ABDO Publishing Company, 2010. ISBN 9781617842566.

SPITZER, Robert J. *Gun control: a documentary and reference guide*. Westport, Conn.: Greenwood Press, 2009. ISBN 9780313345661.

WALDREP, Christopher. Racial violence on trial: a handbook with cases, laws, and documents. Santa Barbara, Calif.: ABC-CLIO, c2001. ISBN 9781576072448.

WILCOX, Clyde a John M. BRUCE. *The Changing Politics of Gun Control*. Rowman & Littlefield Publishers., 1998. ISBN 9780742572928.

WOODS, Geraldine. Right to bear arms. New York: Facts on File, 2005. ISBN 9781438100289.

Články

BRIAN L., Frye. THE PECULIAR STORY OF UNITED STATES V. MILLER. NYU Journal of Law and Liberty. 2008, 2007(3), 35. str. 56-58

PLANTY, Michael a Jennifer L. TRUMAN. Firearm Violence, 1993-2011. U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs, Bureau of Justice Statistics, 2013.

WOOD Gordon S. *The Origins of the Bill of Right*. American Antiquarian Society, 2002.

Legislativa

AS 18.65.700

AS 18.65.790

AS 18.65.810

Brady Handgun Violence Prevention Act 1993

Calling Forth Act 1792

Crime Control Act 1990

Federal Firearms Act 1938 CH 850

Firearms Owners' Protection Act 1968

Gun Control Act 1968

Gun-Free School Zones Act of 1990

Gun-Free Schools Act 1993

Law Enforcement Officers Protection Act 1968

MA Ch. 140 Sec. 128A

Militia Act 1793

Militia Act 1903

National Firearms Act 1934

Public Safety and Recreational Firearms Use Protection Act 1994

Section 924(c)(1) of title 18, United States Code

Undetectable Firearms Act 1988

United States Bill of Rights

United States Constitution

Judikatura

Aymette v. State, 21 Tenn, 154,161

Caetano v. Massachusetts, 577 U.S. ____ (2016)

District of Columbia v. Heller, 554 U.S. 570

Chauffeurs, Teamsters, and Helpers Local No. 391 v. Terry, 494 U.S. 558 (1990)

McDonald v. City of Chicago, 561 U.S. 3025

Miller v. Texas, 153 U.S. 535 (1894)

Presser v. Illinois, 116 U.S. 252

Robertson v. Baldwin, 165 U.S. 275

United States v. Cruikshank 92 U.S. 542 (1875)

United States v. Lopez, 514 U.S. 549 (1995)

United States v. Miller, 307 U.S. 174

Online a další zdroje

ČTK. Jeden z největších protestů od války ve Vietnamu. Státisíce lidí v USA žádaly omezit prodej zbraní. Aktualne.cz [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/desetitisice-studentu-miri-demonstrovat-do-washingtonu-omezt/r~ee2aeb6e2f7811e880d30cc47ab5f122/>

Firearm Mortality by State. Centers for Diseases Control and Prevention [online]. Atlanta, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.cdc.gov/nchs/pressroom/sosmap/firearm_mortality/firearm.htm

GORDON, Lloid. The Four Stages of Approval of the Bill of Rights in Congress and the States. Teachingamericanhistory [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://teachingamericanhistory.org/bor/four-stages/>

Gun laws in the US, state by state. The Guardian [online]. 2013 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/interactive/2013/jan/15/gun-laws-united-states>

James Madison Speech to Congress June 8, 1789. Revolutionary-war-and-beyond [online]. [cit. 2018-3-18]. Dostupné z: <http://www.revolutionary-war-and-beyond.com/james-madison-speech-june-8-1789.html>

Mass Shootings in the United States: 2009-2016 [online]. 2017 [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://everytownresearch.org/reports/mass-shootings-analysis/>

MASTER, Jonathan. U.S. Gun Policy: Global Comparisons. Council of Foreign Relations [online]. 2017 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/backgrounder/us-gun-policy-global-comparisons>

MCLAUGHLIN, Eliott a Madison PARK. School shooter's past includes buying guns, cutting, slurs and mental illness. CNN [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://edition.cnn.com/2018/02/19/us/florida-school-shooting/index.html>

NOVÁKOVÁ, Lucie. ČR podá žalobu proti směrnici EU o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=22075645&docType=AR>

NOVÁKOVÁ, Lucie. Přehled možných dopadů revize evropské směrnice o zbraních. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-moznych-dopadu-revize-evropske-smernice-o-zbranich.aspx>

PHIPPS, Claire a Sam LEVIN. 17 confirmed dead in 'horrific' attack on Florida high school – as it happened. The Guardian [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/us-news/live/2018/feb/14/florida-school-shooting-live-updates-latest-news-marjory-stoneman-douglas>

ROBINSON, Melia a Skye GOULD. There have been 30 mass shootings in the US so far in 2018 — here's the full list. Business Insider [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2018/02/15/europe-had-school-shootings-too-then-they-did-something-about-it/?utm_term=.d77a4794369b

SHAPIRO, Leslie, Sahil CHINOY a Aaron WILLIAMS. How strictly are guns regulated where you live?. The Washington Post [online]. Washington, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: https://www.washingtonpost.com/graphics/2017/national/assault-weapons-laws/?utm_term=.4ef6f6c474b4

SIDDIQUI, Sabrina. Assault Weapons Ban, High-Capacity Magazine Measures Fail In Senate Vote. HUFFPOST [online]. 2013 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: https://www.huffingtonpost.com/2013/04/17/assault-weapons-ban_n_3103120.html

WASHINGTON'S INAUGURAL ADDRESS OF 1789. National Archives and Records Administration [online]. 1789 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: https://www.archives.gov/exhibits/american_originals/inaugtxt.html

YEE, Vivian a Alan BLINDER. National School Walkout: Thousands Protest Against Gun Violence Across the U.S. The New York Times [online]. 2018 [cit. 2018-03-27]. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2018/03/14/us/school-walkout.html>

Resumé

This thesis describes development of the right to hold and bear arms in the United States of America. This right has the origin in the medieval England. Gun was used by people for protection of their lives and property. Expansion of firearms between people was caused by the law which demanded people to do work instead of police officers. Right to hold and bear arms was brought to America by british colonists. Firearms was necessary for colonist to protect themselves against native americans and groups of criminals. During the war of independence colonists used firearms to fight British soldiers. Since United States of America was established, guns lost importance.

In 18th and 19th century the position of firearms was changed from tool for liberation to tool for criminals. With development of technology and destructive power of firearms, new restrictive legislation was introduced. This legislation should protect people against abuse of firearms for criminal behavior. United states of america have the biggest number of deaths related to gun crimes. This is caused mainly because of lack of legislation made by states.

The topic of firearm is recently discussed with relation to mass shooting. There were gigantic protests for support of restrictive legislation. These protests are not unusual, but they had no effect in past. The situation is not discussed just in USA. European union created ne legislation related to firearms. This new legislation is denied by several countries for its excessive attitude against gun ownership.